ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 40 (96) 2 - 8 сьнежня 1994 г. Кошт 50 рублёў

Калі дзяржава зарабляе грошы на здароўі свайго народа, у яе няма будучыні - ст. 2.

Ён кінуў цень на ўсіх супрацоўнікаў універсітэта. Але гэта толькі пачатак - ст. 5.

500 доларaў штопанядзелак... Але інтэнсіўная праца выматвала да апошняй кроплі - ст. 4.

ПРАГРАМА ТЭЛЕБАЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ: Менск – Варшава – Масква - Санкт-Пецярбург.

ПІКЕТ ПАД БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫМ СЬЦЯГАМ

26 лістапада сёлета па рашэньню Гарадзенскай рады БНФ у цэнтры Горадні ў скверы на Савецкай плошчы быў наладжаны пікет у гонар 74-ых угодкаў Слуцкага паўстаньня супраць бальшавікоў. Адначасова зьбіраліся подпісы пад лістом-заявай да прэзідэнта ў абарону нашай сёньняшняй дзяржаўнай сімволікі, распаўсюджвалася фронтаўская літаратура і газета “Пагоня”, праводзіўся запіс сумленных і сьвядомых гарадзенцаў у Беларускі Народны Фронт “Адраджэньне”, ішлі агітацыйна-тлумачальныя размовы з зацікаўленымі жыхарамі Горадні.

Бянтэжыць нас тое, што пра Слуцкае паўстаньне, пра ўзброеную барацьбу беларусаў супраць бальшавіцкай мярзоты амаль што ніхто не ведае. Калі пыталіся ў некаторых маладых, што яны ведаюць пра гэты збройны чын, амаль усе сарамліва паціскалі плячыма, а іншыя адказвалі: “А мы тут при чем?”

Так, яны ні пры чым - гэта камуністычная сістэма нішчыла ўсё нацыянальнае і выхоўвала зомбі-інтэрнацыяналістаў.

Людзкі натоўп каля пікету гаварыў аб набалелым: аб той карупцыі і мафіі, з якімі абяцаў змагацца прэзідэнт адразу, як прыйдзе да ўлады.

Не абыйшлося і без правакацыйных выступаў. Малады чалавек, добра апрануты, у сініх (для сьляпых) акулярах з аднадумцам дэмагагічна і доўга распавядалі старую байку, што нам без Расеі нікуды: няма энерганосьбітаў, нічога якаснага не ўмеем рабіць і таму не трэба гэтых пікетаў, бо няма ў нас ні бедных, ні жабракоў. Аднак у большасьці людзі пераконваліся ў неабходнасьці больш актыўных дзеяньняў БНФ у гэты складаны час, падыходзілі да стала і падпісваліся пад заявай у абарону бел-чырвона-белага сьцяга і герба “Пагоня”. Каля 350-ці подпісаў сабраў пікет за тры гадзіны. У шэрагі БНФ запісаліся 30 чалавек, у тым ліку больш за 20 - моладзь.

Уразіла нас шчырая размова з маладым хлопцам Андрэем, які ўжо адслужыў у войску і па сёньняшні дзень нідзе не змог уладкавацца на працу па спецыяльнасьці тынкоўшчык. І вось ён і яму падобныя стаяць на рынку і таргуюць чым прыйдзецца. Але ж такая “праца” ім ужо дастаткова абрыдла. Большасьць з моладзі хоча нармальна працаваць і атрымліваць дастатковую для чалавечага жыцьця зарплату. Як не круці, а падмануў прэзідэнт, паабяцаўшы “запусьціць заводы”, стварыць новыя рабочыя месцы. Таму яны і галасавалі за яго. А, можа, не хлусіў, а шчыра прызнаваўся, бо як нядарны гаспадар запускае свой агарод, сваю жывёліну і ўвогуле ўсю гаспадарку, так і наш прэзідэнт да назначанага тэрміну “запусьціць” усе заводы і фабрыкі!

Яўген НЁМАН.

ЗВАРОТ ДА ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АД ЖЫХАРОЎ Г.ГОРАДНІ

Мы, жыхары нашай роднай краіны Беларусь, зьвяртаемся да Прэзідэнта Беларусі з запытам: колькі разоў будуць пэўныя сілы мяняць Канстытуцыю і дабаўляць папраўкі да яе?

Бальшавікі мянялі Канстытуцыю некалькі разоў так, як ім хацелася, як ім было выгадна - народ быў у змане, і Савецкі Саюз мусіў разваліцца. Чаму? Таму што інтарэсы народа ніхто не абараняў. Наадварот, інтарэсамі народа злоўжывалі прайдзісьветы ад ЦК КПСС.

Даведаўшыся аб стварэньні Прэзідыумам Вярхоўнага Савета часовай камісіі па пытаньнях дзяржаўнай сімволікі, мы, сумленныя жыхары Беларусі, не можам маўчаць, калі зьневажаюць дзяржаўны герб, сьцяг. Таму што настаў другі час - народ цяпер патрабуе шанаваць наш герб, сьцяг, дзяржаўную мову. Трэба даць адпор розным чырвона-карычневым сілам, якія, як наросты на жывым целе, паратызуюць на нашым сумленьні, а наўзамен прапануюць нам то “рублёвую зону”, то “дзьвюхмоўе”.

Спадар Прэзідэнт!

Мы патрабуем выконваць Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь, каб і з Вашых вуснаў не зьневажаўся герб, сьцяг, дзяржаўная мова і каб была дадзена свабода сродкам масавай інфармацыі, а пэўным антынародным сілам (тыпу “Славянскі Сабор”, ЛДП, Саюз афіцэраў і інш.) была дадзена Вамі за іх антыдзяржаўную дзейнасьць адпаведная адзнака.

Толькі беларуская мова, толькі наш герб “Пагоня”, толькі наш бел-чырвона-белы сьцяг!

Жыве Беларусь!

г.Горадня, 22.11. 94 г.

СІМ ПАВЕДАМЛЯЕ

Група дэпутатаў апазіцыі Беларускага Народнага Фронту накіравала адкрыты ліст Прэзідэнту, у якім сказана, што ў любой краіне, якая ідзе па шляху дэмакратыі, палітычным сілам гарантуецца магчымасьць зьвяртацца да грамадзян праз сродкі масавай інфармацыі. Дэпутаты апазіцыі неаднаразова зьвярталіся да кіраўніцтва дзяржтэлерадыёкампаніі з просьбай даць ім эфірны час. Як вядома, такая магчымасьцьгарантуецца законам аб статуце дэпутата. Тым не менш, кіраўніцтва тэлерадыёкампаніі ігнаруе патрабаваньні дэпутатаў. Таму дэпутаты апазіцыі просяць А.Лукашэнку асабіста даць апазіцыі ў Вярхоўным Савеце 45 хвілін эфірнага часу 28 лістапада ў прамежку ад 21.00 да 23.00 гадзін.

Аднак такой магчымасьці для дэпутатаў БНФ 28 лістапада не было дадзена.

* * *

На гэтым тыдні дэпутаты Вярхоўнага Савета, магчыма, заслухаюць даклад свайго калегі С.Антончыка аб карупцыі ў шэрагах прэзідэнцкай каманды. Як заявіў нашаму карэспандэнту аўтар, даклад ужо гатовы, але ён прагучыць толькі ў прысутнасьці прэзідэнта. Таксама С.Антончык заявіў, што ў дакладзе фігуруе звыш 40 чалавек з атачэньня прэзідэнта. "Я буду прадстаўляць канкрэтныя факты, дакументы, што даказваюць карумпаванасьць прэзідэнцкага атачэньня. Жадаю бачыць рэакцыю А.Лукашэнкі. Да таго ж, падчас дакладу можа паўстаць пытаньне аб адстаўцы некаторых ключавых фігур ва ўрадзе".

* * *

Эксміністр МА Беларусі П.Казлоўскі, выступаючы перад групай журналістаў, заявіў:

- Праз паўгады беларускае войска будзе немагчыма аднавіць. Пад пагрозай знаходзіцца яго баявая гатоўнасьць і бясьпека маладой дзяржавы. Наўмыснае аслабленьне войска і ўмацаваньне КДБ, МУС азначае будаўніцтва паліцэйскай дзяржавы. Ужо сёньня расходы на войска можна параўнаць з расходамі двух вышэйзгаданых структур. На днях баявы 334-ы полк перададзены ў распараджэньне МУС.

Адхілены, на думку эксміністра, па палітычных матывах генералітэт мае намер ініцыяваць парламенцкія слуханьні па пытаньню дзяржаўнай бясьпекі.

Яшчэ П.Казлоўскі патрабуе разгляду яго грамадзянскага іску да спадара А.Лукашэнкі.

Эксміністр па-ранейшаму носіць вайсковы строй, дзе на пагонах блішчаць тры зоркі.

СІМ

КАЛІ ЎЛАДЫ СЬПЯЦЬ

Актывісты Беларускага Народнага Фронту, сябры Дэмакратычнага аб’яднаньня ветэранаў Горадні вырашылі на ўласныя сродкі аднавіць беларускую сьвятыню - знак “Пагоня на Грунвальд”, які нядаўна з мэтай нажывы скралі зламысьнікі.

Вырашана, што знак “Пагоня на Грунвальд” будзе адліты з чыгуна.

СЬВЯТОЕ МЕСЦА ПУСТЫМ НЕ БЫВАЕ

Дачакаліся новага начальства супрацоўнікі Гарадзенскай філіі нацыянальнай тэлерадыёкампаніі. Вакантную пасаду старшыні заняў былы супрацоўнік Гарадзенскага абкама КПБ Вячаслаў Баламут.

Пасьля развалу ЦК КПСС і часовай забароны дзейнасьці камуністых на Беларусі спадар Баламут працаваў уласным карэспандэнтам саўмінаўскай газеты “Рэспубліка”.

А.ГРЭЦКІ.

РАСКАШЭЛІЛІСЯ

28 мільёнаў рублёў выдзеліў са свайго бюджэту Лідзкі гарвыканкам для аказаньня матэрыяльнай дапамогі інвалідам ВАВ і інвалідам з дзяцінства.

Г.А.

ВЕТЭРАНЫ ГУРТУЮЦЦА

27 лістапада адбыўся сход Дэмакратычнага аб’яднаньня ветэранаў г.Горадні.

На сход былі запрошаны дэпутат Вярхоўнага Савета М.Маркевіч і прадстаўнік мясцовых улад А.Мілінкевіч. У сваім выступленьні старшыня Дэмакратычнага аб’яднаньня ветэранаў М.А.Мельнікаў адзначыў, што арганізацыйным камітэтам была праведзена значная работа па стварэньню альтэрнатыўнай ветэранскай арганізацыі.

Цяпер Дэмакратычнае аб’яднаньне ветэранаў афіцыйна зарэгістравана і дзейнічае. Галоўнай мэтай сваёй дзейнасьці арганізацыя ставіць абарону інтарэсаў і правоў ветэранаў, аказаньне ім усялякай дапамогі. Прамоўца зьвярнуўся да ветэранаў з заклікам сьмялей адстойваць свае інтарэсы, згуртоўвацца вакол ветэранскай арганізацыі і прыходзіць да рады ДАВ з любымі пытаньнямі.

Спадар Мельнікаў падзякаваў мясцовай уладзе за аказаную дапамогу пры стварэньні арганізацыі і выдзяленьні памяшканьня. Ад дня сходу Дэмакратычнае аб’яднаньне ветэранаў будзе разьмяшчацца па вуліцы Савецкай N 31, пакой N 12 (першы паверх).

Пасьля заканчэньня афіцыйнай часткі быў наладжаны канцэрт.

В.ЖУК.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

АДКРЫТЫ ЛІСТ ПРЭЗІДЭНТУ БЕЛАРУСІ А.Р.ЛУКАШЭНКУ

Тыя апошнія падзеі, што адбыліся ў нашым грамадзтве, вымушаюць мяне зьвярнуцца да Вас з шэрагам пытаньняў.

Ужо сёньня ўсім зразумела, што некаторыя пункты Вашай Праграмы не будуць выкананыя. Інфляцыя складае 30 працэнтаў у месяц, і да канца года зьнізіць яе да 10 працэнтаў ніхто не здолее. Заводы не запушчаны, цэны растуць у шмат разоў хутчэй, чым зарплата.

У сваёй перадвыбарчай кампаніі Вы заяўлялі зусім адваротнае і казалі, што гатовы несьці за гэта адказнасьць. Таму ў мяне да Вас, шаноўны Прэзідэнт, пытаньне. Ці гатовы Вы перад народам несьці адказнасьць за невыкананьне сваіх перадвыбарчых абяцаньняў? Ці, можа, як у старыя часы, знойдзеце крайняга і ўсе памылкі сьпіхнеце на яго?

Далей. Некаторыя Вашы дзеяньні ў зьнешняй і ўнутранай палітыцы палохаюць, а некаторыя мяне як беларуса нават абражаюць. Вы, заяўляючы аб тым, што абараняеце інтарэсы народа сваім законам аб "прэзідэнцкай вертыкалі", пазбавілі мяне і ўвесь народ канстытуцыйнага права абіраць кіраўнікоў мясцовай улады. Народ стаў яшчэ больш бяспраўным. Ён не зможа ўплываць на мясцовую наменклатуру хоць як выбаршчык. А гэта - шлях да падхалімства, яшчэ большага росквіту карупцыі.

Калі Вы заяўляеце аб скарачэньні штатаў у органах дзяржаўнай улады, то трэба гэтае скарачэньне альбо праводзіць, альбо не рабіць такіх заяў, бо дзяржаўны чыноўнік знаходзіцца ў падвешаным стане, не ведае, будзе ён заўтра працаваць ці не. А гэта не спрыяе добрай работе.

Калі Вы робіце заяву, што цэны павінны быць зьніжаны, а хто не выканае гэтае распараджэньне, будзе арыштаваны, мяне ахоплівае жах. Зноў будуць арыштоўваць без усялякіх падстаў? Ці не 37-ы гэта год?

Дарэчы, Ваш загад аб зьніжэньні цэн нанёс нашай эканоміцы шматмільённыя страты.

Шаноўны Аляксандр Рыгоравіч, яшчэ нікому ў сьвеце не ўдавалася пабудаваць рынкавую эканоміку загадамі, не ўдасца і Вам. Зразумейце гэта, у рэшце рэшт, і адыйдзіце ад свайго папулізму.

І вось што яшчэ хачу Вам сказаць.

У апошні час радыёэфір запаланілі актывісты "Беларускага Патрыятычнага Руху". Яны нічога станоўчага не зрабілі, але ўжо вызначылі ворагаў. Дык хто ж гэтыя людзі, што не даюць Прэзідэнту праводзіць рэформы? Па словах лідэраў БПР, гэта, канешне ж, "махровые националисты", якія хочуць "поссорить братские белорусский и русский народы". І выступаюць гэтыя "патрыоты" ад імя Прэзідэнта.

Зразумейце, шаноўны Прэзідэнт, што за БНФ стаіць больш як 700.000 прыхільнікаў, і такімі заявамі Вы ствараеце канфрантацыю ў нашым грамадзтве, называючы нас, сапраўдных беларусаў, "националистами" і праціўнікамі рэформ.

Так, у пэўным сэнсе мы - "националисты", таму што любім сваю Бацькаўшчыну, свой народ, хочам людзьмі звацца, бо лічым сябе НАЦЫЯЙ, такой самай, як немцы, амерыканцы, шведы, расейцы. У нас свая гісторыя, свая культура, свая мова. І няма ніякіх "братских русского и белорусского народов" - гэта міф. Ёсьць толькі эканамічныя і палітычныя інтарэсы Расеі на тэрыторыі Беларусі. А менавіта: нафта- і газапроводы ў Эўропу, аўтамабільныя і чыгуначныя шляхі з Расеі на Захад, з Захаду - у Расею і далей у Азію. Усё гэта Расея хоча выкарыстоўваць бясплатна і выкарыстоўвае шляхам шантажу за нашыя даўгі. І апошнія падзеі - стварэньне фінансава-эканамічных груп і дамова пагранвойск дзяржаў СНД "Об охране внешних границ Содружества" - гэта не вельмі добра прыкрытая спроба захаваць гэтае расейскае панаваньне, і пакуль яно будзе захоўвацца, ніякія рэформы не пойдуць.

Гэта бачыць нават сьляпы, але толькі, на жаль, не Вы, шаноўны Прэзідэнт!

С.ШАЎЧУК,
г.Горадня.

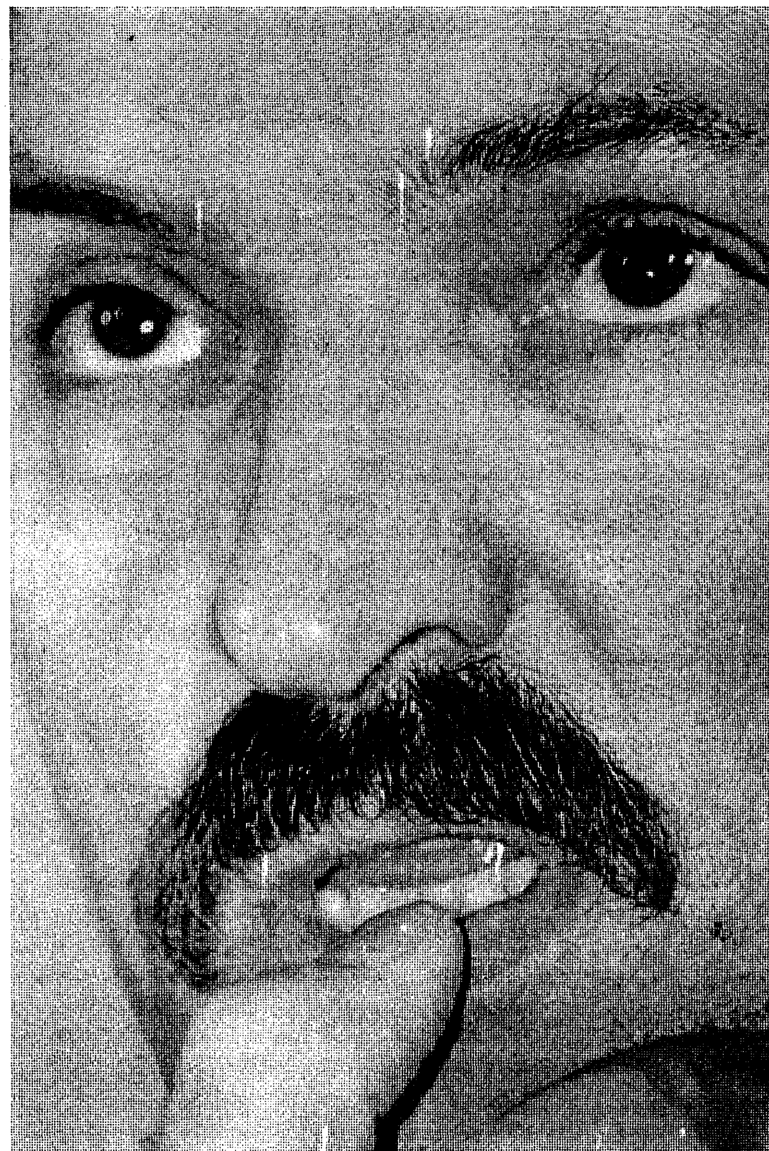

«БЫЦЬ ЦІ НЕ БЫЦЬ?» - ВОСЬ У ЧЫМ ПЫТАНЬНЕ.

Станіслаў СУДНІК

"БАЦЬКА"

Як казаў наш "бацька"
Ды свайму народу:
"Дам табе багацьце,
Дам табе свабоду,
Адбяру ў зладзеяў
Ўсё, што панакралі,
Сьцісну ліхадзеяў,
Каб не шыкавалі".
Ну і даў спачатку,
І, дальбог, не мала.
У разоў з дзесятак
Цэны паўзрасталі.
Уздыхаюць людцы,
Ціхенька бядуюць,
А паны ў палацах,
Як раней, пануюць.
Хто ў катэджы сёньня,
Той і права мае,
А калгасьнік цёмны
Порткі падцягае.
Пан не на этапе
І не сеў у кутузку,
Ты смакчы хоць лапу,
А панок есьць густку.
У паночка жона
Ў футрах пахаджае,
А твая Матрона
Буракі цягае.
Дык мо скажам "бацьку",
Бедны мой народзе,
Што мо годзе клятвам
І абманам годзе.
Як узяў за лейцы,
То кіруй, татуся,
Бо я сіратою
Лепей застануся.

АБ'ЯВА

Гарадзенская гарадзкая рада БНФ "Адраджэньне" запрашае ўсіх сваіх сяброў прыняць удзел у справаздачна-выбарчай канферэнцыі, якая адбудзецца 3 сьнежня (субота) па адрасу: вул.Леніна, 32 (былы Дом палітасьветы).

Пачатак канферэнцыі ў 11.00 гадзін.
Рэгістрацыя ўдзельнікаў з 10.00 гадзін.

ГАРАДЗЕНСКАЯ ГАРАДЗКАЯ РАДА БНФ "АДРАДЖЭНЬНЕ".

ГІБЕЮЧАЯ НАЦЫЯ

Успамінаю, як два гады назад, калі толькі яшчэ пачыналіся дзікунствы з цэнамі на лекі, акурат перад мітынгам, які праводзіў БНФ, я даведаўся з адказных крыніц пра атрыманыя аптэчным упраўленьнем напоўсакрэтныя тады яшчэ новыя цэны на медыкаменты. І калі на мітынгу я выступіў, распавёў пра нашу сістэму аховы здароўя і што яна ўсім нам рыхтуе - узьлёт цэн на лекі недзе ў 8-10 разоў - натоўп недаверліва загудзеў, а некаторыя прапагандысты сьветлай камуністычнай будучыні з імпэтам закрычалі, што БНФ уводзіць людзей у зман, палохае.

Гэта быў толькі пачатак узьлёту цэн на лекі і на ўсё астатняе. Але народ сьцярпеў гэта: ніякага ні шуму, ні абурэньня, як бы цям так і трэба. І мяшок развязаўся: цэны на Беларусі пачалі расьці амаль што кожны месяц. Гэты народ можна скруціць у бараньні рог - маўклівы, цярплівы.

А партнаменклатура, якая кіравала пры камуністах, і цяпер засталася пры ўладзе, і цяпер даводзіць беларускі народ да галечы, нацкоўвае просты люд на БНФ: ва ўсім вінаватыя дэмакраты, асабліва бэнээфаўцы, гэта, маўляў, яны разваліў Саюз.

Але дзе ж тыя дэмакраты? Ці перафарбаваўшаяся партнаменклатура, якая пакідала з перапалоху свае хлебныя кніжкі-партбілеты, але засталася працягваць кіраваць гаспадаркай і грамадзтвам - гэта дэмакраты? Развальвае і абкрадвае Беларусь, беларускі працавіты народ усё тая ж партнаменклатура.

Народ павалі бядней: цэны на ўсё расьлі ў некалькі разоў, зарплата - на некалькі дзесяткаў працэнтаў. Асабліва агідна, звышамаральна для ўлад - узьвінчваньне цэн на лекі. Калі дзяржава зарабляе грошы на здароўі свайго народа, калі ад няспынна-шалёнага росту цэн і адчувальнага ўжо беспрацоўя гібее нацыя - гэта не дзяржава, у яе няма будучыні.

Вядома, што ёсьць ужо ў горадзе і камерцыйныя аптэкі, дзе можна прыдбаць любыя лекі. Але ж дзе простаму люду ўзяць грошы, калі ў гэтых аптэках лекі ў два-тры разы даражэйшыя, чым у звычайных. Затое ў дзяржаўных аптэках няма амаль што нічога. Сорамна хворым глядзець у вочы...

Аб трагедыі народа яскрава гаворыць той факт, што шмат хворых з ільготамі адмаўляюцца ад выкупа неабходных ім лекаў нават за дзесяць працэнтаў іх кошту. Такія хворыя вырашаюць для сябе жыцьцёвае пытаньне: лекі купіць - і тыдзень застацца без хлеба...

Праўда, шпаркія цэны ў нашай "агурковай" рэспубліцы іншы раз асаджваюцца назад. Гэта было сёлета вясною, калі Кебіч у Маскве "аб'ядноўваўся" з Расеяй, а на Беларусі без яго, зразумела ж, ведама ўзьнялі цэны на хлеба-малочныя прадукты. Вярнуўся бацька, даведаўся аб свавольстве міністраў і вярнуў цэны назад. А як жа інакш? За народ хварэў!

Ад вернутых цэн дзяржава ўсё роўна страціла шмат. Бо узьдымаць цэны на хлеба-булачныя вырабы трэба было значна раней, з адпаведнай кампенсацыяй народу, а не ганарыцца "стабільнасьцю" цэн на хлеб, якім вельмі доўга кармілі сваю жывёлу жыхары памежных абласьцей Расеі ды Прыбалтыкі.

На сёньняшні дзень вядома, што ізноў "чаўнакі" пачалі вывозіць прадукты харчаваньня ў Расею. Зноў нешта пераблытана ў прэзідэнцкай праграме надзвычайных мерапрыемстваў па выхаду з крызісу.

А цэны няўмольна растуць, нацыя бяднее. Зьбяднелая нацыя - гэта выміраючая нацыя, з якой у сьвеце ніхто не лічыцца.

БНФ зноў і зноў змагаецца за тое, каб абудзіць сьвядомасьць беларусаў, каб просты люд зразумеў, што будучыні ў жабрацкага народа няма.

І жывуць беларусы, як на вулкане, трасуцца, чакаючы новых узьлётаў цэн. А яны праз тыдзень-другі і "бабахнуць": то ў некалькі разоў падаражэлі камунальныя паслугі, электраэнергія, газ, то праезд у аўтобусах, на чыгунцы і шмат яшчэ што.

Але ж тут нашага прэзідэнта ад усіх намаганьняў, а, можа, ад пустых, але прыгожых абяцаньняў раптоўна разьбівае радыкуліт. І не абы які, не такі, як ва ўсіх сьмяротных, а прэзідэнцкі. І ў "агурковай" рэспубліцы, дзе дзейнічае былы ўсесаюзны цэнтр па лячэньню захворваньняў цэнтральнай і перыферычнай нярвовых сістэм, сярод адукаваных прафесараў ніводнага не знайшлося, каб мог лячыць прэзідэнцкі радыкуліт. І, плюючы на сваіх вучоных-медыкаў, на ўсю медыцынскую навуку, прэзідэнт гэтай дзяржавы едзе лячыцца да старэйшага брата - у Расею.

Але ж за час адсутнасьці бацькі зноў бадзёра падскочылі цэны, цяпер ужо на ўсё. І калі вярнуўся наш прэзідэнт, ужо здаровы, то пачаў вяртаць цэны назад. Ды не так, як калісьці Кебіч - аб'явай у газетах - а гучна, у выглядзе тэле-шоу з рабочага месца прэзідэнта, каб абавязкова народ бачыў, як прэзідэнт змагаецца за яго дабрабыт...

Прэзідэнт змагаецца, а народ бяднее. Усё часьцей у чэргах за хлебам стаяць адзінокія старыя, якім не хапае нават на чвэрць бохана. А ўладу трымаючыя зноў будуюць (бо былі спачатку прыціхлі, спалохаўшыся "барацьбіта" з карупцыяй) свае шыкоўныя катэджы, маючы прадбачліва выкупленыя шыкоўныя кватэры ў горадзе.

Дзяржава моцная, багатая розумам і назапашаным вопытам старых і стваральным імпэтам маладых. Гэта маладыя ствараюць нацыянальнае багацьце, самую нацыю праз першасную форму яе існаваньня - сям'ю. На сёньняшні дзень у Беларусі маладыя сем'і са страхам глядзяць у будучыню: кватэра - недасягальная, мэбля - амаль што недасягальная, адно дзіця - раскоша, два - жабрацтва.

І таму ў радзільных дамах зачыняюцца цэлыя аддзяленьні, ператвараюцца ў абартарыі. Катастрафічна зьмяншаецца нараджальнасьць: зьмяншаецца беларуская нацыя. Гарадзенская вобласьць, не самая бедная ў рэспубліцы, лідыруе па зьніжэньню нараджальнасьці.

Дык хто ж губіць Беларусь?!

Колькі ж можна зьдзеквацца над гэтым шматпакутным народам?

Няўжо беларусы - гэта нацыя пакараных Богам людзей?

Я.КУХТА,
доктар

КРЫТЫКАВАЦЬ ЗАЎСЁДЫ ЛЯГЧЭЙ, ЧЫМ ВЫКОНВАЦЬ

Калі на Беларусі стала вядома імя першага Прэзідэнта рэспублікі А.Р.Лукашэнкі, я задумаўся. Спадар Лукашэнка быў абраны народным дэпутатам і з высокай трыбуны пасяджэньняў Вярхоўнага Савета рэзка крытыкаваў урад за непасьлядоўнасьць рынкавых рэформ, барацьбы з карупцыяй ды іншае. За гэта і ўзрасла папулярнасьць А.Лукашэнкі сярод людзей. Аўтарытэт рос не па днях і гадзінах, а па хвілінах. Многія казалі: вось гэта дэпутат, не тое, што іншыя, якія маўчаць. Асабліва папулярнасьць А.Лукашэнкі сярод людзей узьнялася таму, што ён зьяўляўся адзіным змагаром з карупцыяй на ўсіх узроўнях. І вось Аляксандр Рыгоравіч на пасадзе прэзідэнта ўжо больш за чатыры месяцы. І што? Карупцыя як гуляла, так і гуляе, і, можа, яшчэ больш, чым раней. Для бачнасьці вызвалены ад пасады толькі адзін міністр лясной гаспадаркі Маркоўскі, па справе якога вядзецца сьледства. А дзе ж тыя матэрыялы з патайнікоў прэзідэнта? Чаму прэзідэнт іх не аддае ў пракуратуру для разгляду?

А абяцанкі ў бліжэйшыя некалькі месяцаў спыніць зьніжэньне вытворчасьці і палепшыць жыцьцё людзей? Яны засталіся абяцанкамі. Аб гэтым сьведчаць факты. Вось яны. Інфляцыя з дня абраньня прэзідэнта да канца верасьня бягучага года склала 360 працэнтаў. Рост цэн апераджвае зарплату ў 14 разоў. Непрафесійна была праведзена дэнамінацыя "зайца", якая была на руку толькі мафіі. Асноўная ж маса людзей гэтай мерай была яшчэ больш даведзена да жабрацтва.

А.Лукашэнка многа гаворыць аб сацыяльнай абароне насельніцтва. Але ж гэта проста гук. Таму што ў гэтым накірунку нічога не робіцца. Таму што ў жабрацкай дзяржаве сацыяльна абараніць людзей нельга.

Апошнія падзеі, зьвязаныя з хваробай прэзідэнта і яго вяртаньнем да працы, зьніжэньнем цэн, - гэта нішто іншае, як папулізм. Вось бачыце, маўляў, як я клапачуся аб дабрабыце народа. А як аб гэтым гавораць людзі:

- Я проста не веру, - кажа адзін з пакупнікоў у краме, - што прэзідэнт не ведаў аб павышэньні цэн.

З абраньнем прэзідэнта здавалася, што ў дзяржаве павінна была спыніцца барацьба за ўладу, але, як бачна, гэтага не здарылася.

Выснова відавочная: крытыкаваць іншых лягчэй, чым самому вырашаць праблемы.

І. Б.,
пенсіянер,
Гарадзенскі раён.

ГРАМАДЗТВА

ХТО АБАРАНЯЕ ГОНАР МУНЬДЗІРА

Выпадак, які адбыўся ў г. Слоніме па вуліцы Косаўскі тракт, у выніку якога загінуў малады мужчына, вядомы многім. Знаходзячыся на добрым падпітку, намесьнік каманьдзіра вайсковай часткі палкоўнік Шарыпаў даверыў руль сваёй машыны "Жыгулі" былому ад'ютанту камбрыга, які не справіўся з кіраваньнем, бо быў у нецьвярозым стане. Замест дапамогі ваякі зьехалі з места здарэньня.Але праз некаторы час былі затрыманы і давалі паказаньні сьледчым.

Палкоўнік Шарыпаў у Слоніме вядомы тым, што некалькі раней меў канфлікт з міліцыяй, нават спрабаваў высьветліць адносіны з міліцыянтамі з дапамогай зброі. За такія ўчынкі палкоўніка павінны былі адразу звольніць з войска і судзіць. Але гэтага не здарылася. А атрымалася зусім наадварот. На мой запыт да Міністэрства Абароны Рэспублікі Беларусь адказаць на пытаньні, як мог Шарыпаў даслужыцца да намесьніка каманьдзіра вайсковай часткі і атрымаць чын палкоўніка, і якім прыкладам мог быць для падначаленых, калі сам зьдзяйсьняў злачынствы, быў атрыманы адказ N 13/602 ад 14.10.94 года за подпісам ВВА начальніка ўпраўленьня па выхаваўчай рабоце МА Рэспублікі Беларусь палкоўніка В.Багачова наступнага зьместу: "Ваше письмо внимательно рассмотрено в МО РБ. Сообщаю Вам, что МО принято решение уволить полковника Шарипова В.С. из Вооруженных Сил. В настоящее время он находится в госпитале, где проходит военно-врачебную комиссию. Степень его виновности в совершении дорожно-транспортного происшествия определят органы ГАИ г. Слонима".

Як бачна з адказу, Шарыпаў В.С. звольнены з войска будзе не па артыкулу за пьянства і правапарушэньні, а па хваробе, якую яму вызначыць камісія і, відома, з высокай рэнтай. Чаму гэта так?

І.БАРЫСАЎ.

ДЗЕ Ж СПРАВЯДЛІВАСЬЦЬ?

Адной з мэт, прадстаўленых Прэзідэнтам Беларусі і "адобраных" Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь "Праграмы неадкладных мер па выхаду эканомікі Беларусі з крызісу" зьяўляецца зьніжэньне інфляцыі, стабілізацыя беларускага рубля. Але ж узьнікаюць сумненьні: ці атрымаецца дасягнуць гэтага без падзеньня жыцьцёвага ўзроўню насельніцтва, бо гэтай праграмай прадугледжваецца скарачэньне субсідзіраваньня камунальных паслуг. Дзяржава спрабуе ўсё больш узваліць свае праблемы на плечы людзей, таму ў бліжэйшы час урад Беларусі зьбіраецца ўвесьці новую сістэму аплаты жыльля і жыльлёва-камунальных паслуг. Сэнс яе ў тым, каб кампенсаваць выдаткі на гэта тым, у каго яны перавысілі 15 працэнтаў ад сукупнага даходу сям'і на працягу апошніх трох месяцаў. Справа, здавалася б, добрая: аказаць адрасную падтрымку тым, хто мае ў гэтым найбольшую патрэбу. Але ж не памыліцца б з "адрасам".

Той жа рабочы, селянін ці шэраговы служачы, які сумленна выконвае свае абавязкі, зараз не атрымлівае тых грошай, што павінен быў бы выплаціць яму наймальнік (з-за недасканаласьці сістэмы аплаты працы). Да таго ж, значную частку з заробку вылічваюць у якасьці падаткаў. Атрыманых грошай ледзьве хапае, каб зьвесьці канцы з канцамі. А што, калі сямейны бюджэт перавысіць мяжу, якую вызначыць урад? Плаці за жыльлёва-камунальныя паслугі на поўную катушку. Гэта прывядзе да рэзкага падзеньня жыцьцёвага ўзроўню большай часткі жыхароў краіны. І прэзідэнт, і ўрад, па словах, быццам бы супраць гэтага, але ж недарма кажуць: "Сабака брэша - вецер носіць". Рэчаіснасьць вымусіць зацягнуць яшчэ тужэй папругі.

Новая сістэма аплаты за жыльлё, магчыма, прынясе карысьць інвалідам, пеньсіянерам. Тым больш, што значная частка і зараз аплачвае палову сумы, належнай за жыльлёва-камунальныя паслугі. Найбольш выйграюць тыя, чый даход нідзе не фіксуецца і не абкладаецца ніякімі падаткамі (дзяржаўнымі): валютныя мяняйлы, гандляры на "таўкучках", "чаўнакі" і ім падобныя. Яны афіцыйна лічацца нідзе не працуючымі, хаця маюць штомесяц заробак не ў адзін мільён рублёў. Але сапраўдны памер яго ніхто не можа вылічыць.

Дзе ж сацыяльная справядлівасьць, за якую змагаецца новае кіраўніцтва краіны? Ці зноў яно выршыла перакласьці цяжар рэформ на плечы простага працоўнага люду?

С.РЭЎКА.

ЗА «БЕДНАГА» КАЛЕГУ ЗАМОВІМ СЛОВА

У красавіку 1994 года Горадню і вобласьць абляцела вестка, што выкладчык ГрДУ арыштаваны за атрыманьне хабару. Аб многім пісалі тады газеты: і аб глыбокай "нравственности", і аб непадкупнасьці, і яшчэ аб многім іншым.

Безумоўна, учынак выкладчыка А.Захарава - гэта ігнараваньне ўсіх нормаў маралі, за што ён атрымаў па заслугах. Больш цынічным у гэтай справе выглядае захад калектыва кафедры расейскай і замежнай літаратуры, дзе працаваў хабарнік. Кафедра большасьцю галасоў (пры трох устрымаўшыхся) прымае рашэньне накіраваць у суд хадайніцтва аб прысудзе А.Захараву кары, не зьвязанай з пазбаўленьнем волі, а праз некаторы час даручае выконваючай абавязкі загадчыка кафедрай Т.Сіманавай выступіць у якасьці грамадзкага абаронцы. Выкладчыкі кафедры, што прысутнічалі на судзе, ставіліся да студэнтаў-сьведак так агрэсіўна, што старшынствуючы на судзе павінен быў выдаліць іх з залы. Выступаючы на судзе, спадарыня Т.Сіманава дала характарыстыку А.Захараву як таленавітаму навукоўцу і педагогу. Пры ўсім гэтым, яна спрабавала паказаць былога калегу як ахвяру. Калі Т.Сіманава скончыла даваць паказаньні ў абароне, то ў зале загучалі апладысьменты. У сваім жаданьні абараніць А.Захарава калегі па кафедры дайшлі да прамых пагроз уласнаму карэспандэнту газеты "Рэспубліка".

Што гэта? Недасьведчанасьць супрацоўнікаў кафедры ці амбіцыёзнае імкненьне стаць вышэй закона?

Народны суд Ленінскага раёна Горадні пад старшынствам З.М.Нікольскай усё-такі прысудзіў падсуднаму турэмнае заключэньне. Таксама вынес рэзкую, але адпаведную прыватную пастанову на дзеяньні супрацоўнікаў кафедры расейскай і замежнай літаратуры ў судзе. Суд рашуча заявіў, што дзеяньні ў абарону асобы, зрабіўшай злачынны ўчынак, зьяўляюцца амаральнымі і антыпедагагічнымі. І самае галоўнае, што абараняючы выкладчыка-хабарніка, калектыў кафедры забыўся аб тых высокіх катэгорыях і маральных крытэрыях, па якіх выхоўваюцца студэнты - будучыя настаўнікі.

Суд прыйшоў да высновы, што адной з прычын зьдзяйсьненьня злачынства зьявілася цярпімасьць і дабрадушнасьць педагагічнага калектыву.

За выпраўленьне становішча ў ГрДУ ўзяўся асабіста Народны суд.

На першы погляд, канкрэтнае і суровае стаўленьне суда ў адрас вядучай кафедры гуманітарных навук Гарадзенскага альма-матэр - сур'ёзны папрок адміністрацыі за бязьдзеяньне. Здавалася, што пазіцыя суда, рэакцыя прэсы паўзьдзейнічаюць на рэктара і дэкана філалагічнага факультэта Л.Рычкову, вымусяць прыняць дзейсныя меры, бо выпадак неардынарны, нават дзікі. Ён кінуў цень на ўсіх супрацоўнікаў універсітэта. Шмат каго ўчынак Захарава насьцярожыў, усхваляваў.

Цікавіла неабыякавых усё: і паводзіны супрацоўнікаў кафедры, і метады выхаваньня будучых настаўнікаў літаратуры. Непакоіла і асоба выконваючай абавязкі загадчыка кафедрай Т.Сіманавай. Узяўшы на сябе ролю абаронцы злачынцы, а, магчыма, Т.Сіманава дзейнічала з дазволу высокіх асобаў ГрДУ, яна зьдзейсьніла ўчынак, не сумяшчальны са званьнем педагога. На што кіраўніцтва ўніверсітэта не зьвярнула ніякай увагі. Не вынесла на шырокае абмеркаваньне ўчынак А.Захарава і паводзіны супрацоўнікаў кафедры ў судзе. Наадварот, пра выпадак хацелі змаўчаць.

На вызначэньне суда ад 23 траўня быў дадзены адказ толькі 4 жніўня, пасьля паўторнага запыту ў канцэлярыю суда.

У запісцы, накіраванай рэктарам у суд, не закранута ніводнае з самых вострых пытаньняў, якія ставіліся судом для вызначэньня. Таксама не дадзена адзнака антыпедагагічным дзеяньням выкладчыкаў кафедры расейскай і замежнай літаратуры ў судзе.

У "дакуменьце" значыцца, што вылучэньне грамадзкага абаронцы было зьдзейсьнена па просьбе родных А.Захарава. Сцьвярджаецца, што спадарыня Т.Сіманава прыняла рашэньне самастойна, на аснове жаданьня кафедры. Яшчэ ў запісцы значыцца, што дэканат запатрабаваў ад Т.Сіманавай павышэньня патрабавальнасьці да членаў кафедры і педагогаў пры недапушчальнасьці рашэньня такіх пытаньняў без папярэдняй узгодненасьці з кіраўніцтвам.

Вось і ўсё, адпіска з намерам згладзіць крытычнае патрабаваньне вызначэньня суда адбылася. Гэты адміністрацыйны опус сцьвярджае, што ў ГрДУ, як і раней, квітнее цярпімасьць і дабрадушнасьць да антыграмадзкіх дзеяньняў. На карысьць асабістай думкі кіраўніцтва вядуцца кадравыя перастаноўкі, перагледзяюцца існуючыя структуры. Няўгодныя супрацоўнікі праследуюцца. Але гэта толькі пачатак.

М.КІРЭЕЎ.

ІЗНОЎ СТАІМ

На чатырохдзённы рэжым работы пераведзены рабочыя АТ "Гроднаабутак". Прычына простая - няма сыравіны.

АТ "Гроднаабутак" - не адзінае прадпрыемства ў Горадні, дзе квітнее скрытае беспрацоўе. Асабліва яно адчуваецца на тых прадпрыемствах, на якіх некалі працавалі па заказах ВПК.

Месяцамі прастойваюць такія монстры, як ВА "Азот", завод аўтамагнітол, ВА "Хімвалакно" ды іншыя.

Галоўнай прычынай беспрацоўя і прастою прадпрыемстваў Горадні зьяўляецца нежаданьне дырэктарата рабіць рэформы, арыентаваць вытворчасьць на мясцовую сыравіну.

* * *

Нават вяртаньне да зьнятых з вытворчасьці электрасамавараў на гарадзенскім заводзе "Радыёпрыбор" не вырашыла самых надзённых эканамічных пытаньняў прадпрыемства.

Па-ранейшаму на заводзе вельмі нізкія заробкі, што складае прыкладна 70-75 тысяч рублёў.

Г.У.

СТВОРАНА ІНІЦЫЯТЫЎНАЯ ГРУПА

У Горадні створана ініцыятыўная група па падрыхтоўцы сьвяточнага фэсту, прысьвечанага 25-годдзю паўстаньня ў Горадні хіпі супраць таталітарнага рэжыму камуністых.

Ініцыятыўная група мае намер склікаць да Горадні былых удзельнікаў шэсьця з мэтай прайсьці яшчэ раз тым жа самым маршрутам - ад чыгуначнага вакзалу да Савецкага пляцу.

На запыт карэспандэнта "Пагоні" спадар Генадзь, удзельнік таго памятнага шэсьця, адказаў так: "Мы жадаем аднавіць памяць, сабраць пад свае штандары тых, хто яшчэ застаўся ў жывых, бо летась мы пахавалі тут у Горадні аднаго з актывістаў нашага руху пры брэжнеўскім рэжыме. Менавіта пасьля пахаваньня ў мяне і зьявілася ідэя сабрацца яшчэ раз, каб закончыць маршрут на Савецкім пляцы, бо міліцыянты і камсамольцы перапынілі шэсьце на вуліцы Савецкай, не даўшы дайсьці да мэты метраў 200. Таксама мы хочам даць урок моладзі, як трэба шанаваць памяць.

Ведаю, што сабраць на фэст маіх сяброў па справе будзе цяжка: большасьць з іх цяпер ужо жыве ў блізкім і далёкім замежжы. Але не гэта галоўнае. Галоўнае - аб'яднацца, успомніць, пагаварыць, наноў адчуць тую аўру свайго юнацтва. Гэта будзе сьвята для ўсіх, бо я не хачу рабіць звычайнае, як кажуць, поснае сьвята.Я жадаю, каб сябры жылі ў добрым гатэлі, елі добрую ежу падчас мерапрыемства і многае іншае. Таму заранёў, болей як за два гады, я пачаў падрыхтоўку. Буду зьбіраць ахвяраваньні, наладжваць сувязі. Адкрыць рахунак для спонсарскай дапамогі, відаць, не здолею, але, маючы сувязі, спадзяюсяназьбіраць сродкаў колькі трэба. Мяркую, што іх хопіць і на мемарыяльную дошку, якую мы ўсе разам усталюем у дні фэсту на сьцяне кашараў былой Іркуцка-Пінскай дывізіі, дзе некалькі дзён пакутавалі дэманстранты. Увогуле часу ў мяне хапае, і я ўзяўся за справу, за якую ўжо столькі часу баліць маё сэрца."

Г.ВАСІЛЕВІЧ.

МГК "Маналіт" месяц таму назад выдзеліў памяшканьне для жыльля сям'і консула Рэспублікі Польшча ў Горадні Мар'януша Машкевіча. МГК сваімі сіламі ўзялося адрамантаваць будынак, заасфальтаваць пад'езды і падыходы да катэджа.

МГК "Маналіт" трымае слова: прыкладна праз тыдзень сям'я консула атрымае свае апартаменты.

А пакуль што консул часова жыве ў гатэлі "Маналіт".

НА ЗДЫМКУ: апошнія штрыхі "лоску" на доме консула наводзяць будаўнікі.

Фатаграфаваў В.ГАРОШКА.

АПОШНЯЯ КРОПКА НАД «і»

Тры разумнікі - міністр працы А.Сасноў, намесьнік міністра эканомікі Б.Макейчанка і намесьнік міністра фінансаў А.Сьверж - вырашылі выратаваць Айчыну, аб'явіўшы шырокім фронтам крыжовы паход на многія сацыяльныя групы грамадзтва, першымі сярод якіх стаяць ветэраны працы.

17 жніўня 1994 года Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь даручыў (нумар даручэньня 09/112-41) Мінфіну, Мінпрацы і Мінэканомікі навесьці парадак з ільготамі. І тыя, "сумесна з зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі", зрабілі спробу скасаваць усе ільготы, якія існуюць у рэспубліцы, усім катэгорыям насельніцтва, абмінуўшы саміх сябе. І атрымаўся сапраўдны сьвістапляс. Як гавораць у народзе: пусьці "разумніка" ў храм маліцца, то ён і лоб разабье. Тое ж самае здарылася і ад старанняў "троіцы". Вельмі моцна дасталася ад іх людзям сталага ўзросту, як яны называюць вэтэранаў працы. Іх вызвалілі ад усяго: ад бясплатнага праезду ў прыгарадным аўтамабільным і чыгуначным транспарце, ад 50-працэнтнай скідкі платы за карыстаньне ацяпленьнем, газам, электраэнергіяй, бясплатнай выдачы пуцёвак на лячэньне і грашовых кампенсацый. Не дадумаліся разумныя міністры і іх намесьнікі пазбавіць пеньсіянераў права карыстацца паветрам.

Апраўдваючы свой бесчалавечны намер, адгаворваюцца, што "сумесна з зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі прааналізавалі існуючыя на тэрыторыі рэспублікі ільготы" і паведамляюць наступнае:

"...Прапануем пачаць працэс упарадкаваньня ільгот з іх адмены для грамадзян, якія на сёньня могуць цалкам абыйсціся без дзяржаўнай дапамогі".

У заключнай частцы міністэрскай запіскі гаворыцца:

"Просім падтрымаць нашы прапановы (каго просім? Відаць, Вярхоўны Савет -аўт.) і даручыць Мінжылкамгасу, Міністэрству аховы здароўя, Мінасьветы, Мінабароны, Мінкультуры, Міністэрству па надзвычайнай сітуацыі і абароне насельніцтва ад вынікаў катастрофы на ЧАЭС з Мінюстам падрыхтаваць праекты законаў аб унясеньні зьмяненьняў у заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь, якія выцякаюць з гэтай запіскі".

Дык каж ж яны аднесьлі да "зацікаўленых міністэрстваў", калі ў такога іх мноства просяць падтрымкі?

Глыбокім смуткам напоўняцца душы нешчасьлівых старых людзей. А гэтым тром высчакам хочацца напомніць народнае выслоўе: "Хто не паважае старасьць, той не варты будучыні". І параіць глянуць ім на свае ногі, бо яны пс. абулі абутак: чаравік з левай нагі абулі на прав. ю і наадварот. А ў такім уборы пускацца ў скок небясьпечна: не атрымаецца ў іх полька "Карабас", могуць насы расквасіць.

Людзям давядзецца падумаць, у чыіх руках іх лёс. Больш ім няма чаго будзе траціць.

Мікола ГРЫШАН.

АД ВЯСКОВАГА ЛІРНІКА ДА ПЕСЬНЯРА

Уладзіслаў Сыракомля... Гэтае імя ў сярэдзіне XIX стагоддзя было добра вядома на Беларусі. Выдатны паэт, краязнаўца, Уладзіслаў Сыракомля (сапраўднае імя - Людвіг Кандратовіч) стаяў на самай вастрыні антыпрыгоньніцкага руху. У розныя часы расейскія і польскія літаратуразнаўцы яго называюць "сапраўдным народным паэтам".

Паўстае пытаньне: да якога канкрэтна народу належыў Ул. Сыракомля?

"Я - ліцьвін", - казаў паэт сваім сучасьнікам і падкрэсьліваў, што яго прадзед быў шчырым ліцьвінам. Сцьвярджаючы сваё паходжаньне, Ул. Сыракомля прызнаваўся ў сваіх творах: "Пра адно толькі сьпяваю, хоць на розны ноце: хай жыве наша Літва, хай жывуць ліцьвіны!"

Літвою, як і ўсе яго сучаснікі, ён найменаваў Беларусь. Тут, на зямлі Любанскай, у вёсцы Смольгі у 1823 годзе ён нарадзіўся. Менавіта на Палесьсі, а потым на Нясьвіжчыне пражыў беларускі лірык асноўную частку свайго жыцьця. Апошнія дзесяць год (1853-1862) прайшлі ў фальварку Барэйкаўшчына непадалёк Вільні. Блізкасьць Вільні і беларускія традыцыі, што склаліся за стагоддзі сярод насельніцтва краю, натхняюць паэта. Уладзіслаў Сыракомля шмат працуе. Пра гэты пэрыяд жыцьця і творчасьці паэта польскі літаратуразнаўца А.Брукнер піша так: "...сапраўдны песьняр беларускай зямлі, ні ў якім разе не літоўска-жмудзкай".

На жаль, Ул. Сыракомля большасьць сваіх твораў напісаў на польскай мове, мове тагачаснага пісьменства і справаводзтва. Праўда, было ў літаратурнай творчасьці паэта багата вершаў і на роднай мове. Але да нас дайшла нязначная частка беларускамоўнай спадчыны вясковага паэта-лірніка. На што ў свой час польскі крытык Ф.Беляк слушна заўважыў, што ва ўсім вінаватыя ваенныя падзеі таго часу, бо многія творы Ул. Сыракомлі хадзілі па літаратурных колах ў рукапісах. Асабліва гэта тычыцца яго вершаў "Вызваленьне сялян" і "Авідзій на Палесьсі".

Уладзіслаў Сыракомля шырока адчыняў дзьверы беларускамоўнай стыхіі ў сваіх творах, што пісаў па-польску. Але пры іх друкаваньні рэдактары імкнуліся "падгладзіць", "адрэдагаваць" мову паэта. Не змог пазьбегнуць гэтага і складальнік дзесяцітомнага збору твораў паэта ў 1872 годзе Вінцэсь Каратынскі. Але рэдактарам не заўсёды ўдавалася зьнішчыць беларускія элементы ў мове паэта.

Творы Ул. Сыракомлі вельмі лірычныя. Нездарма адзін з яго вершаў "Паштальён" у перакладзе на рускую мову стаў шырока вядомай рускай народнай песьняй "Ямшчык". У паэзіі вясковага лірыка знайшлі адбітак усе бакі беларускага жыцьця напярэдадні скасаваньня прыгоннага права.

Традыцыі народнасьці, якія выдатна выявіліся ў творчасьці Ул. Сыракомлі, плённа развіваліся ў творах больш маладых беларускіх літаратараў. Асабліва выдатна і трапна ўдавалася гэта Янку Купалу. Менавіта ён прысьвяціў такія радкі беларускаму лірніку Уладзіславу Сыракомлі.

Час патрапіць усё пакрыць, адалеці,
Путы нават змарнеюць у плесьні,-
Покі будзе душа хоць адна жыць на сьвеце,
Будуць жыць і лірнікаў песьні.

Сабраў Г.АСТРОЎСКІ.

ПРАПАНАВАНА АДКРЫЦЬ НЕБА ДЛЯ РАСЕІ

У камісіях Вярхоўнага Савета Беларусі распрацоўваецца пытаньне аб ратыфікацыі на цяперашняй сесіі Дагавора па адкрытаму небу, які рэспубліка ў ліку 25 дзяржаў-удзельніц НАТА і былога Варшаўскага дагавора падпісала 24 сакавіка 1992 года. Галоўная мэта дакумента - забясьпечыць магчымасьць яго ўдзельнікам зьдзяйсьняць аблёты тэрыторый для назіраньня за праводзімай вайсковай дзейнасьцю.

У ходзе беларуска-расейскіх кансультацый ужо дасягнута папярэдняя дамоўленасьць, што для "самалётаў-шпіёнаў" Беларусь дасьць магчымасьць рабіць у аэрапорце "Менск-2" дазапраўку.

Беларускае Міністэрства замежных спраў і Міністэрства абароны лічаць, што беларускі парламент павінен ратыфікаваць Дагавор прыблізна ў аднолькавы тэрмін з Расеяй. Інакш расейскі бок можа адмовіцца ад кааперацыі з Беларусьсю, а індывідуальны ўдзел у Дагаворы, на думку МЗС і МА, пагражае рэспубліцы істотнымі фінансавымі стратамі.

Наконт гэтага ёсьць і іншая думка.

Сакратар парламенцкай камісіі па пытаньнях разьвіцьця прамысловасьці, энергетыкі, транспарту і сувязі паведаміў, што Беларусі як незалежнай дзяржаве трэба альбо ратыфікаваць Дагавор на раўнапраўных умовах і не адкрываць сваё неба і аэрадром для расейскіх "самалётаў-шпіёнаў", альбо ўвогуле адмовіцца ад удзелу ў гэтым пакце.

Апошні варыянт не задавальняе Расею, якой будзе вельмі нязручна зьдзяйсьняць разьведвальныя палёты над Заходняй і Цэнтральнай Эўропай, бо Украіна пакуль таксама не ратыфікавала Дагавор, а краіны Балтыі яго нават не падпісвалі.

СІМ

КАНЧАТКОВАЕ РАШЭНЬНЕ НЕ ПРЫНЯТА

У Менску адбыўся чарговы раунд перагавораў камісій па дэмаркацыі і дэлімітацыі беларуска-летувіскай мяжы.

Як паведаміў старшыня беларускай камісіі С.Агурцоў, на перагаворах у Менску паўсталі некаторыя рознагалосьсі па вызначэньню канкрэтных ліній мяжы. Для больш падрабязнага ўзгадненьня іх у пачатку сьнежня ў Вільню на чарговы раунд перагавораў накіруецца беларуская дэлегацыя. У сталіцы Летувы плануецца канчаткова ўзгадніць тэкст дагавора і прадставіць яго на ратыфікацыю міністэрствам замежных спраў абедзьвюх краін.

Летувіскі бок не спрабаваў ініцыяваць перагляд раней прынятага рашэньня па станцыі Гадуцішкі. У хуткім часе будзе падпісана асобнае пагадненьне. Яно будзе прадугледжваць перадачу Летуве будынка станцыі з абсталяваньнем, якое будзе рабіць дазіметрычныя замеры па вызначэньню ўзроўню радыяцыі на Ігналінскай АЭС. А зямлю, на якой знаходзіцца станцыя, Летува будзе арэндаваць у Беларусі.

СІМ.

ПУНКТ ГЛЕДЖАНЬНЯ

ТАКІЯ МЫ ВОСЬ!

Культурным грамадзтвам лічаць тое, якое ў належным парадку трымае могілкі. Калі хто бывае ў Заходніх дзяржавах, дык зьдзіўляецца, у якім добрым стане трымаюцца там могілкі, дзе пахаваны нашыя суайчыньнікі. А як у нас? Зусім іншы малюнак можна ўбачыць на могілках, што ў вёсцы Котра Абухаўскага сельскага савета. Тут былі могілкі нямецкіх салдат, загінуўшых падчас Першай сусьветнай вайны. У свой час месца пахаваньня было агароджана, з боку дарогі была ўваходная брама, а ў цэнтры могілак - арка з рэлігійным сімвалам. Але агароджа зьнікла, брама прапала, з аркі зьнялі рэлігійны сімвал, а замест магілаў зьяюць ямы. Іх раскапалі злачынцы, шукаючы каштоўнасьці. У такім непрыглядным выглядзе могілкі знаходзяцца і сёньня.

Калі ж могілкі прыйшлі ў заняпад? Падчас савецкай улады. Пры буржуазнай уладзе Польшчы яны трымаліся, як мае быць. Можна падумаць, што гэта адносіны да могілак, дзе пахаваныя варожыя салдаты для былай царскай дзяржавы. Але ж гэта не так. Каля г.Скідаля у лясным гаі "Бор" былі могілкі, дзе пахаваны жаўнеры Расейскай імперыі, загінуўшыя ў Першай сусьветнай вайне. І што ж? Гэтыя могілкі пасьля вайны зьнікі. Узвышша, на якім яны былі, раскапалі і разам з зямлёй і чалавечымі касьцямі вывезьлі на будоўлі. Цяпер тут на месцы могілак вырас сасновы лес, але сярод дрэў там-сям валяюцца чалавечыя рэшткі. І гэта не адзіны прыклад абыякавасьці.

На хутары вёскі Котра, на прысядзібным надзеле К.А.Цыплі была выяўлена магіла жаўнера Айчыннай вайны. Адны гавораць, што гэта савецкі, а другія - што нямецкі. Аб гэтым вядома не толькі ў Абухаўскім сельсавеце, але і ў раёне. Але ж прайшоў год, і ніхто не зьбіраецца рабіць перазахаваньне. Ці не зьдзек гэта?

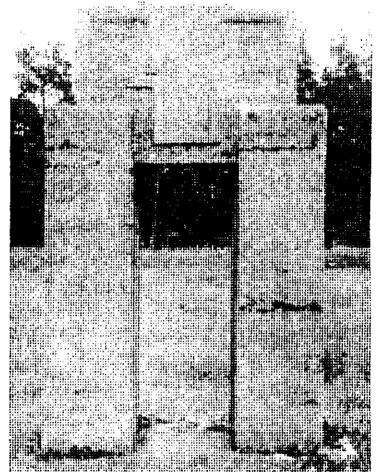

НА ЗДЫМКУ: арка на нямецкіх могілках у в.Котра.
Фатаграфаваў Ільля БАРЫСАЎ.

ДА ІНТЭНСІЎНАЙ ПРАЦЫ МЫ НЕ ПРЫВЫКЛІ

Валеры Семянчук скончыў Берасьцейскае музычнае вучылішча. Завочна - інстытут культуры. Працаваў па спецыяльнасьці, выкладчыкам сальфеджыо. Тры гады таму эміграваў да ЗША. Жыў у Нью-Джэрсі. Колькі часу таму ён ізноў аб'явіўся ў Горадні. Цяпер, як кажа сам, назаўжды.

Наша сустрэча з Валерам адбылася ў коле сяброў. Разгаварыць спадара "амерыканца" было нялёгка. Аповяд яго атрымаўся горкі, балючы.

- Ехаў да Штатаў з вялікімі планамі-марамі. Хацелася распачаць свой бізнес, быць уласьнікам якой-небудзь фірмы ці хоць крамы. Далёкія родныя, якія далі мне запрашэньне, хоць і не гарантавалі дапамогі, але ў лістах нагадвалі, што я знайду сабе працу і, зарабіўшы грошай, змагу адкрыць сваю справу. "Амерыка - гэта краіна, якая кожнаму дае шанц", - лаканічна заканчвалі свае лісты родныя-амерыканцы.

Калі зышоў з борту самалёта, то падалося, што трапіў у краіну казак. Усё ў каляровых і неонавых рэкламах. На гэтым маё ўяўленьне пра краіну-казку і скончылася. Найперш пры пошуках працы паўстаў моўны бар'ер. Давялося на паўгады ісьці на курсы ангельскай мовы. Курсы платныя. Добра, што сваякі заплацілі за мяне, ды яшчэ кармілі і далі прытулак. (Як я потым даззнаўся, у іх не было іншага выйсьця, бо калі ў магістрацe яны ставілі пячатку на запрашэньне, то падпісалі паперу, што пакуль я не знайду працу, яны павінны мяне апекаваць. Пры невыкананьні ўмоў ім бы давялося плаціць у касу мэрыі грошы на маё ўтрыманьне).

Вывучэньне ангельскай мовы скончылася. Сваякі пажадалі хутчэй пазбавіцца праблемы. Якраз у паўночна-ўсходніх штатах пачыналася ўборка гароднiны. Агенцтвы, біржы па найму рабочай сілы запрашалі на сезонныя работы. Да адной такой фірмы і скіравалі мяне родныя.

Два месяцы непадалёк Нью-Джэрсі на плантацыі я зьбіраў памідоры, цыбулю, ківі. Грошы выдавалі кожны панядзелак. Упраўляючы выдаваў заробак у канвертах. Тым, хто меў рахунак у банку, рабіліся пераліки.

Пяцьсот доляраў штопанядзелак - выдатна. Але інтэнсіўная праца выматвала да апошніх сіл. Уявіце сабе пачатак працы а восьмай гадзіне раніцы. Тры гадзіны ты сартуеш таматы, падносіш да пункту адпраўкі.

- Скажыце, а дзе ж славутая амерыканская аўтаматыка?

- Яе хапае, не хвалюйцеся, не ў гэтым справа.

- Тады ў чым жа праблема?

- Савецкі чалавек жыве ўяўленьнямі самых буйных у Эўропе ці ў сьвеце камбінатаў, заводаў, фабрык. Амерыка - гэта таксама камбінат. Толькі з той розьніцай, што там, як крывяносныя сасуды, побач з вялікімі карпарацыямі існуюць зусім невялічкія фірмы. Я працаваў у фермера, які валодаў усяго 40 гектарамі зямлі. Прыкладна 25-30 працэнтаў займалі памідоры. Паліўка, прапалка былі аўтаматызаванымі. Збор ураджаю ручны. Ніхто ж, як чалавек, не адрозьніць сьпелы плод ад зялёнага ці гнілога. Як я ўжо казаў, здымаючы памідоры з кустоў, мы сартавалі іх. Буйныя ішлі на вытворчасьць усялякіх соўсаў, салатаў. Стандарт - да крамаў.

Працавалі звычайна па 10 гадзін з трыма паўгадзіннымі перапынкамі на сьняданак, абед і падвячорак.

- Хто побач з вамі працаваў на плантацыі?

- Пераважна выхадцы з лацінаамерыканскіх краін. Былі палякі, румыны, туркі, курды, в'етнамцы. Пераважная большасьць з іх так і жывуць. Наязджаюць да ЗША на сезон - вясной падчас пасадкі і ўвосень на ўборку. Праца пяць-шэсьць месяцаў у год іх задавальняе. Хапае заробку, каб пракарміць сям'ю. Курдам - яшчэ і на тое, каб зрабіць ахвяраваньні на бежанцаў. Дарэчы, ва ўсіх маіх "калегаў" па працы вялікія сем'і, па шэсьць, а то і болей дзяцей. Таму яны ніколі не пратэстуюць. Якую б па цяжкасьці працу ім не прапанавалі. Іншая справа - румыны, палякі. Панкі - так завуць выхадцаў з Польшчы - інтэнсіўна працаваць не хочуць. Шукаюць лягчэйшай працы. Напрыклад, націскаць кнопкі на транспарцёры ці пакаваць гародніну да скрынак. Пры гэтым яны любяць пакпіць: "Лацін, курд - у працы гурт, а палякі - не да працы."

- Скажыце, чым займаецца ў час працы гаспадар?

- У яго мноства спраў. Кантракты, канкурэнцыя тавару, узаемаразьлікі, абслугоўваньне тэхнікі, нагляд за якасьцю і яшчэ шмат дробязей. Гаспадар, а па-амерыканску фермер - гэта кіраўнік, бухгалтар, механік. Канешне, ёсьць дапамога з боку жонкі, дзяцей, але ў большасьці спраў рашаючае слова за гаспадаром.

- Што, усе паломкі, арганізацыю працы, тэхналагічнага працэсу вырашае адзін чалавек?

- Безумоўна не. Гаспадар заключае толькі дамовы. Трэба зрабіць прафілактыку ці рамонт абсталяваньня - дамаўляйся з спецыялізаванай фірмай. Жадаеш, каб твой тавар быў, як кажуць, па ўсім сьвеце, заключы адпаведную ўмову з дылерскімі фірмамі. Ведаеце, і так жыве ўся Амерыка. Ніхто не займаецца адразу ўсім. Кожны мае сваю дзялку работы і стараецца выконваць яе адмыслова. Адсюль, відаць, і такі вынік.

- Ну, а адпачынак фермер хоць мае?

- З ранку і да 18 гадзін усе працуюць. Шукаюць кліентаў, прапановы. Пасьля 18 гадзін банкі, установы, канторы зачыняюцца. Працоўны дзень скончаны. Што не вырашана сёньня, будзе зроблена заўтра. Больш на сёньня амерыканцам няма куды сьпяшацца. Яны едуць у бары, рэстараны, клубы. Слухаюць музыку, п'юць віскі, піва, віно. Вячэрні адпачынак доўжыцца да 11-12 гадзін. Затым усе едуць да хаты, каб назаўтра круціцца, на колькі стае моцы.

Што б вы пажадалі тым, хто зьбіраецца ехаць паспытаць сябе ў Амерыцы?

Рабіце гэта як мага раней. Прыкладна ў 22-25 год. У гэтым узросьце можна ўцягнуцца да рытмічнага амерыканскага стылю жыцьця. Калі вам пад 40, не ашуквайце сябе надзеяй, што ў вас яшчэ ёсьць час. Вам не зрабіць у гэтай краіне бізнесу. Не хопіць сілы, часу і трываласьці. Больш, на што можна разьлічваць - гэта на малакваліфікаваныя працы і невялікую рэнту па сацыяльнаму забесьпячэньню.

Г.АСТРОЎСКІ.

ПЕРШЫ ЛЕТАПІСЕЦ НАШАЙ ГІСТОРЫІ

Да 210-годдзя з дня нараджэньня і 130-годдзя з дня сьмерці Тэадора Яфімавіча Нарбута

У выніку вуніі Вялікага Княства Літоўскага з Рэччу Паспалітай і бесперапынных войнаў з Масковіяй беларускі народ стаў траціць сваё грамадзка-палітычнае аблічча. Зьнявечаная беларуская зямля апынулася на стыку двух патокаў асіміляцыі: з захаду - польскай і з усходу - рускай. Здавалася, ўжо ніщто не выратуе гэты народ. Але, нібы ад сутыкненьня рознапалюсных зарадаў, высяклася іскра, якая потым загарэлася агнём адраджэньня беларускай нацыі. Адным з першых змагароў за загубленую незалежнасьць стаў Тэадор Нарбут. Ён пакінуў значны сьлед у культурным жыцьці і патрыятычным руху на Беларусі і Літве.

Нарадзіўся Тэадор Нарбут у 1784 годзе ў радавым маёнтку Шаўры былога Лідзкага павета (цяпер калгас "Сьветлы шлях" Воранаўскага раёна). 15-гадовым юнаком паступіў на матэматычны факультэт Віленскага ўніверсітэта. У 1803 годзе здаў іспыты ў корпус ваенных інжынераў у С.Пецярбургу і атрымаў тытул выкладчыка ў другім кадэцкім корпусе. У 1804 г. быў разам з прускімі інжынерамі і займаўся рэгуляваньнем рэчышча Немана.

Т.Нарбут прымаў непасрэдны ўдзел у войнах з Францыяй (1807 г.) і Швецыяй (1808-1809 гг.) Быў два разы паранены, а ў бойцы пры Або ў Фінляндыі - моцна кантужаны. Узнагароджаны ордэнам Сьвятога Ўладзіміра і двума ардэнамі Ганны. Як вайсковы інжынер будаваў батарэі на востраве Ругене. Распрацоўваў праект і будаваў Бабруйскую крэпасьць.

Перанесеная кантузія і праца на балоце пры пабудове крэпасьці пазбавілі яго слыху. У 1812 годзе ў чыне інжынер-капітана ён выйшаў у адстаўку. Пасяліўся ў сваім маёнтку Шаўры і заняўся навукай. Інжынер, гісторык, археолаг, перакладчык, краязнаўца, этнограф, бібліяфіл і калекцыянер, знаўца 9-ці замежных моў - вось што спалучалася ў гэтай даравітай асобе. Адным з першых пачаў весьці на Беларусі археалагічныя раскопкі. За 50 год ён сабраў унікальную бібліятэку па гісторыі Літвы (так тады называлася Беларусь), многа рукапісаў і выпісак з архіваў, што дазволіла яму выдаць дзевяцітомную "Гісторыю літоўскага народа". Акрамя таго, адшукаў і ўвёў у навуковае ўжываньне каштоўныя гістарычныя зьвесткі. Менавіта дзякуючы яму, ўбачыў сьвет старажытнейшы летапіс "Хроніка Быхаўца". Пісаў Нарбут на польскай мове, бо гэта была на той час афіцыйная мова. Нарбут, як і лепшыя прадстаўнікі беларускага народа, не мелі магчымасьці працаваць на беларускай ніве, а таму сваё працаю і талентамі жывілі то польскую культуру (Міцкевіч, Адынец, Крашэўскі, Сыракомля, Чачот, Почобут, Наркевіч, Ажэшка), то рускую (Спасовіч, Дастаеўскі, Глінка), ці іншых народаў (Дамейка).

Амаль уся творчая тэматыка яго навуковых працаў тычыцца роднай Літвы. Чырвонай ніткай у іх праходзіць любоў да роднага краю.

Далёка не ўсё ў яго працах навукова абгрунтавана, а нават сёе-тое, як сцьвярджаюць сучасьнікі, напісана памылкова, ці непрафесійна. Гэта можна апраўдаць, бо яго дасьледаваньні праводзіліся без дзяржаўнай падтрымкі, па ўласнай ініцыятыве і за ўласныя грошы. Многія архіўныя матэрыялы яму былі недаступныя, а архіялагічныя працы амаль адсутнічалі.

І ўсё ж працу Т.Нарбута па напісаньню гісторыі Літвы можна параўнаць з працай Карамзіна па стварэньню Гісторыі Расейскай Дзяржавы. Але калі прозьвішча Карамзіна вядома кожнаму школьніку, то пра Нарбута гэтага не скажаш.

Цікавым было і асабістае жыцьцё Т.Нарбута. Маёнтак Шаўры, дзе ён пасяліўся пасьля вайсковай службы, быў невялікі. На малюнку вядомага мастака Напалеона Орды, пазначаным "Шаўры, маёмасьць Нарбутаў", відаць аднапавярховы драўляны крыты гонтай дом. Побач ячшэ адзін невялічкі, магчыма, жылы будынак і гаспадарчыя пабудовы.

У 1818 годзе ў гэтым маёнтку ў якасьці служанкі зьявілася сірата Хрысьціна Падзеўская (1803-1899). Бацька яе Ігнась быў удзельнікам паўстаньня 1794 года. Хрысьціна была энэргічнай і працавітай дзяўчынай, якая добра разьбіралася ў гаспадарчых справах. Т.Нарбут, заняты навуковай працай, у хуткім часе прызначыў яе эканомкай і даручыў весьці ўсю гаспадарку ў маёнтку.

У 1831 годзе ў час паўстаньня ён дапамагае паўстанцам наладзіць выраб гармат, а таксама распрацоўвае для паўстанцкага генерала Гелгута праект захопу віленскіх умацаваньняў, за што пасьля зьнішчэньня паўстанцаў быў арыштаваны царскімі ўладамі.

Хрысьціна, распрадаўшы статак, з атрыманымі грашыма едзе ў Вільню і, падкупіўшы царскіх чыноўнікаў, дабіваецца вызваленьня Тэадора з турмы. Ад гэтага часу Тэадор зьвязвае сваё жыцьцё з Хрысьцінай. У 1832 годзе ў іх нараджаецца сын Людвіг. Праўда, абвянчаліся яны ў 1840 годзе, калі ў іх было ўжо пяцёра дзяцей. А ўсяго ў іх сям'і было 11 дзяцей, але трое памерлі малымі. Апошні сын Станіслаў нарадзіўся ў 1853 годзе, калі Тэадору было 68 год, а Хрысьціне - 50.

Значнай падзеяй у жыцьці Нарбутаў было паўстаньне 1863 года пад кіраўніцтвам К.Каліноўскага. Яшчэ ў 1862 годзе на сямейным савеце было вырашана ўсёй сям'ёй падтрымліваць паўстаньне. Дом у Шаўрах ператвараўся ў явачны пункт і месца захоўваньня зброі і амуніцыі. Тут хаваліся дзьве гарматы, стрэльбы, порах.

13 лютага 1863 года па загаду Віленскага рэвалюцыйнага камітэту старэйшы сын Тэадора Людвіг быў прызначаны паўстанцкім ваенным начальнікам Лідзкага павета і разам з малодшым братам Балеславам, які стаў яго ад'ютантам, і шасьцю сялянамі адыйшоў у Дубічанскую пушчу, дзе яны пачалі фарміраваць паўстанцкі атрад. Хутка атрад ўзрос да 300 чалавек, у ім былі два рускія афіцэры, некалькі лекараў, сярод афіцэраў быў і вядомы мастак Міхал Андрыёлі.

Ёсьць ускосныя зьвесткі, што ў шэрагах паўстанцаў быў і Ф.Багушэвіч. Вялікі рэзананс сярод ахопленых паўстаньнем мясьцін атрымалі рэйд атрада ў бок Вільні і бітва пад Руднікамі.

Тры месяцы трымаў у напружаньні атрад карныя царскія войскі, пакуль праз здрадніка царскаму палкоўніку Цімафееву не ўдалося выведаць месца знаходжаньня атрада і 5 траўня 1863 года разьбіць яго. У бойцы быў забіты і Людвіг Нарбут, які разам з 12 паўстанцамі пахаваны ў брацкай магіле каля Дубіцкага касьцёла. Рэшткі разьбітага атрада пад кіраўніцтвам Балеслава Нарбута адышлі ў Гарадзенскую пушчу, але 12 траўня былі канчаткова разьбіты на Кадышскай пераправе праз раку Ганчу. З таго часу на месцы Кадышскай пераправы захоўваецца ў добрым стане брацкая магіла, дзе пахаваны паўстанцы. Сам Балеслаў застаўся жывы, але ў хуткім часе быў злоўлены ў ваколіцы Друскенік і адданы пад палявы суд. А потым быў сасланы на катаржныя работы ў Іркуцк. Пасьля амністыі ў 1880 годзе Балеслаў вярнуўся ў Шаўры, дзе і памёр у 1889 годзе.

Апроч Людвіга і Балеслава актыўнай удзельніцай паўстаньня была сястра Тэадора, якая пасьля яго паржэньня ўцякла ў Парыж, а потым пераехала ў Кракаў, дзе памерла ў 1925 годзе.

Яшчэ адзін сын Нарбута, Францішак (1845-1892) прымаў актыўны ўдзел у паўстаньні ў якасьці капітана Узброеных Сіл у Вільні. Яму таксама ўдалося па задушэньні паўстаньня ўцячы да Парыжу. Францішак потым пераехаў у Вугоршчыну і працаваў інжынерам на чыгунцы.

За падтрымку паўстанцкага атрада амуніцыяй і правіянтам, "за плохое воспитание семьи" адстаўны інжынер-капітан Тэадор Нарбут і яго жонка Хрысьціна асабіста генерал-губернатарам Мураўёвым былі прысуджаны да цяжкага пакараньня: "Сослать в Сибирь, а имение конфисковать в пользу правительства, дом, для примера и устрашения других, должен быть уничтожен и место распахано плугом". Вось так, каб ніякага сьледу не засталося ад іх на зямлі.

Абставіны крыху зьмянілі план выкананьня злачыннага прысуду. Старыя бацькі паўстанцаў былі разлучаны: Хрысьціна - выслана ў Пензенскую губернію, а цяжка хворы Тэадор - пакінуты пад паліцэйскім наглядам у Вільні, дзе і памёр 15 лістапада 1864 года. Пахавалі Т.Нарбута каля бліжэйшага да Шаўраў парафіяльнага касьцёла ў Начы, дзе і сёньня дагледжаная вернікамі, захоўваецца яго магілка.

Хрысьціна ў 1874 годзе вярнулася ў Шаўры, дзе і памерла ў 1899 годзе. Пахавана на Шаўрынскіх могілках разам з сынам Балеславам.

Яшчэ ў Нарбутаў быў сын Станіслаў, якому падчас паўстаньня было 10 гадоў.

Ён скончыў у 1879 годзе Мюнхенскі ўніверсітэт і атрымаў ступень доктара медыцыны. Працаваў прыватным доктарам у Брэслаўлі.

Падчас Першай сусьветнай вайны быў мабілізаваны ў войска. Ў адной з ваенных кампаній быў цяжка паранены. Яму аднялі нагу. У 1919 годзе ён вярнуўся зноў у Брэслаўль. Да самай сьмерці самаахвярна лекаваў людзей. Удзячныя браслаўчане пасьля сьмерці (1926 г.) пахавалі яго на самым высокім месцы браслаўскага замчышча, а на сабраныя грошы паставілі помнік-стэлу ў яго гонар, якая і цяпер там стаіць.

Гарадзеншчына памятае сваіх самаахвярных дзеячоў.

Да 130-годдзя з дня сьмерці Тэадора Нарбута і юбілею паўстаньня 1863-1864 гг. на Шаўрынскіх могілках па ініцыятыве старшыні Гарадзенскай абласной краязнаўчай асацыяцыі сп.Андрэя Майсяёнка і намесьніка старшыні Воранаўскага райвыканкама Мікалая Кузьміча, а таксама мастакоў Алеся Дронца і Сьцяпана Янкоўскага пры ўдзеле працаўнікоў калгаса "Сьветлы шлях" Воранаўскага раёна на чале з яго старшынёю быў пастаўлены памятны знак у выглядзе вялізнага валуна з прымацаванай да яго дошкай з лаканічным надпісам: "1864-1989 гг. Сям'і Нарбутаў. Нашчадкі".

У музеі Радунскай сярэдняй школы адкрыта экспазіцыя, прысьвечаная сям'і Нарбутаў.

Двойчы (у 1989 і 1992 годзе) ў іх Радзіме праходзілі навуковыя канферэнцыі, так званыя "Нарбутаўскія чытаньні", на якіх зьбіралася шмат навукоўцаў не толькі з Гарадзеншчыны і з усяе Беларусі, але і з Летувы, Расеі, Польшчы.

У іх прымаў дзейны ўдзел прафесар Андрэй Мікалаевіч Нарбут, загадчык кафедры Маскоўскага аўтамабільна-дарожнага інстытута, нашчадак Нарбутаў, а таксама ўнучка Станіслава і праўнучка Тэадора - доктар медыцыны з Варшавы Яніна Гелерт. Яна падаравала мясцоваму музею чапец сваёй маці, які яна насіла ў Казахстанскім лагеры, куды была саслана бальшавікамі.

А.ТАЛЕРЧЫК,
сябра Гарадзенскай краязнаўчай асацыяцыі;
А.МАЙСЯЁНАК,
Старшыня Гарадзенскай краязнаўчай асацыяцыі.

БАРЫС КЛЕЙН: «Я АДЧУВАЮ ПАЧАТАК...»

(Заканчэньне. Пачатак у N39).

- З кім-небудзь з мясцовых уладных вы дзяліліся гэтымі ідэямі?

- Не, таму што я не ведаю, да каго зьвяртацца, ды і ці варта гэта рабіць. Успамінаю ўрокі мінулага...

...Дзейнічаючы саматуж, без якіх - кольвечы сродкаў, Барыс Самуілавіч Клейн там, у Амерыцы, рабіў што мог для накіраваньня інвестыцый у рэспубліку, наладжваў культурныя і навуковыя сувязі. Вёў перамовы з амерыканскімі бізнесменамі, арганізаваў дзьве групы дзелавых людзей, гатовых выехаць на Беларусь і ўкласьці свае капіталы ў эканоміку рэспублікі (толькі зьмена сьпікера парламенту і путч у Маскве часова прыпынілі іх выезд). Сабраў невялікую суму валюты для ўзнаўленьня Міцкевічскіх мясьцін...

Трэба зразумець умовы, у якіх ён гэта рабіў, і ўлічваць псіхалогію амерыканцаў. Мой субяседнік расказаў, як адзін мільянер запрасіў яго на абед, каб у нязмушанай гутарцы паболей даведацца пра Беларусь і пра магчымасьць інвеставаньня сюды сваіх сродкаў. Размова атрымалася цікавая, але потым амерыканец, нібы між іншым, спытаў: "Скажыце, містэр Клейн, вы за сваю працу атрымліваеце якія-небудзь грошы ад беларускага ўраду?" Барыс Самуілавіч адказаў праўду: "Не". І адразу заўважыў, што цікавасьць да яго і яго прапаноў з боку бізнесмена прыкметна зьнізілася. Амерыканец проста не паверыў, што такой сур'ёзнай справай - арганізацыяй інвестыцый у рэспубліку - можна займацца на "общественных началах".

Ёсьць над чым падумаць, ці не так? Ці маем мы права ігнараваць людзей, якія б маглі многае зрабіць для нашай рэспублікі, але пазбаўлены магчымасьцьця прымяніць свае сілы?

І ўсё ж у Горадню Барыс Самуілавіч прыехаў не з пустымі рукамі. Прывёз ідэю стварэньня "Шляху Касьцюшкі" і першапачатковую суму ў доларах для адраджэньня сядзібы вялікага земляка. Тадэвуш Касьцюшка - нацыянальны герой Амерыкі і Польшчы. Прыйшла пара аддаць яму даніну павагі і на Радзіме.

У дні, калі Б.С.Клейн гасьцяваў на Радзіме, яго можна было сустрэць у розных мясьцінах: у дзяржуніверсітэце, бібліятэках, грамадзкіх фондах, Саюзе палякаў, у беларускіх банкіраў... Да ўсяго яму ёсьць справа, за ўсё баліць душа...

- Барыс Самуілавіч, я зьдзіўляюся вашай актыўнасьці і жыцьцяўстойлівасьці. Няўжо не засталося пачуцьця горычы, жаданьня адпомсьціць за ўсе вашыя крыўды? Ніхто ж так і не прынёс вам прабачэньня за дарэмна патрачаныя гады вашага жыцьця.

- Ніякіх прабачэньняў я не чуў. І хаця вы маеце рацыю, бо як мінімум восем гадоў былі загубленыя дарэмна, я хачу бы адыйсьці ад гэтых думак. Жыць толькі мінулым немагчыма, асабліва ў такой сітуацыі. Адно скажу: тады ў глыбінях душы жыло адчуваньне канца. А цяпер зьявілася іншае пачуцьце - адчуваньне пачатку...

- Але чаму? Чаму напрыканцы шасьцідзесятых, калі становішча ў грамадзтве выглядала куды больш добраспрыяльна, вамі і вашымі сябрамі валодаў такі глыбокі песімізм, а сёньня, калі навокал сапраўды разбурэньне і галеча, вы мяркуеце інакш?

- Таму што я бачу пачатак адраджэньня. Я не магу вызначыць свае матывы, але, можа быць, галоўнае, што падсілкоўвае мой аптымізм, - гэта людзі. Я бачу зусім іншых людзей. Не, яны не зламаныя бедзтвам. Яны не развучыліся сьмяяцца, яны многае зразумелі і шукаюць выйсьце. Канешне, яшчэ амаль ніхто не ведае, з якога боку брацца за справу. Але, мне здаецца, людзі паверылі ў свае сілы, зразумелі, што ніхто іх не выратуе акрамя іх жа саміх. Гэты пералом у сьвядомасьці людзей, на мой погляд, - самае галоўнае. Паглядзіце: яны перасталі шукаць тых, на каго можна скінуць віну за сёньняшні крызіс. Іх больш хвалюе, дзе прыкласьці свае сілы і як выжыць... Таму не варта хаваць нацыю, якая зьяўляецца выключна жыцьцяздольнай.

- Для такога сцьвярджэньня ёсьць нейкія падставы?

- Не магу сабе ўявіць, каб іншы народ, прайшоўшы праз Чарнобыль, зьбяднелы і абрабаваны, мог бы так добра выглядаць, захоўваць чалавечую годнасьць, падаўляць у сабе агрэсіўнасьць. Я нават не ўпэўнены, што гэта ўдалося б, скажам, амерыканцам, калі б яны трапілі ў такое становішча.

Ведаеце, некаторыя рэчы за мяжой пачынаеш адчуваць асабліва востра. За гэтыя гады я зразумеў, што беларуская нацыя пры ўсіх яе бедах - адна з самых сьцібласьнейшых у сьвеце. Бо галоўнае, што ўдалося захаваць, - беларускі нацыянальны характар, роўнага якому, на мой погляд, няма нідзе. Менавіта жыхары Беларусі адрозьніваюцца асабліва беражлівымі адносінамі да іншага чалавека, глыбіннай тактоўнасьцю, дабрынёй, шчырасьцю, высокай ступеньню цярплівасьці і вельмі малой мерою да канфліктнасьці. А яшчэ, магу запэўніць, больш прыгожых людзей, чым у Заходняй Беларусі, я не бачыў нідзе...

- З якім настроем, з якімі планамі вы ад'язджаеце?

- Я ад'язджаю з жаданьнем зрабіць максімум таго, што магу для сваёй Бацькаўшчыны. Гэта гучыць голасна, таму што магу я пакуль мала. Але ўсё ж спадзяюся, што пра мяне ўспомняць, калі захочуць выкарыстоўваць мае веды, мой вопыт (цяпер ужо і амерыканскі) і хоць чымсьці дапамогуць у маіх намаганьнях.

І яшчэ адно, запаветнае. Калі лёс абарве маё жыцьцё, то мне хацелася б, каб тут, на Радзіме, хто-небудзь успомніў пра мяне і сказаў прыкладна так: "Ён пайшоў у НАШ лёс і... не вярнуўся..."

* * *

На сьцяне ў пакоі, дзе мы размаўлялі, вісіць партрэт Барыса Самуілавіча, напісаны вядомым пецярбургскім мастаком М.Дзятлавым у 1968-м годзе. У вачах - глыбокі боль і смутак.

І вось гэтыя ж вочы наяве, толькі праз дваццаць шэсьць гадоў. Яны зусім іншыя! Пытанаючы ў іх, я ўспамінаю Данта: "Vita nuova" - новае жыцьцё...

Ала БІБІКАВА.

ТЭЛЕПРАГРАМА

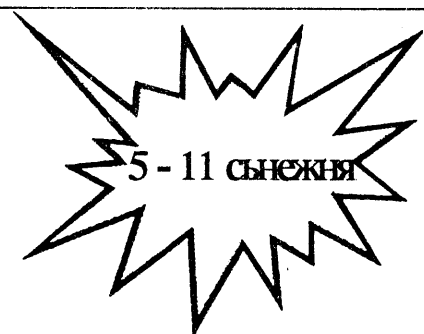

5 ПАНЯДЗЕЛАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

16.15 Тэлебачанне — школе. Старажытныя беларускія гарады 16.40 "Бімбат" 17.00 Навіны 17.10 Кампазітары Беларусі. А.Літвіноўскі 17.40 Праспект 18.10 Навіны (Брэст) 18.35 Навіны ВВС 19.10 Аэробіка 19.40 Што на свеце пачуваецца? 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Імгненне шчырасці 21.45 Вертыкаль 22.20 Спартыўны тэлекур'ер 22.40 Пяць хвілін на жарты 22.45 Пад купалам Сусвету 23.00 НІКа 23.15 Дайджэст 23.25 "Паласа Сімарона"

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50 Навіны 8.00 "Топа Джыджыа" 8.25, 18.30 "Дзікая Роза" 9.00 Што? Дзе? Калі? 14.00 Пад знакам Меркурыя 14.15 Хроніка дзелавога жыцця 14.25 Дазвольце прадставіцца 14.40 Фондавы рынак 15.00 Новыя імёны 15.30 Зорная гадзіна 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 Ва ўсіх на вуснах 17.30 Асцярожна, СНД 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Караян 18.00 Гадзіна пік 18.55, 21.25 Загадкі гісторыі 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.40 Сустрэча з А.Салжаніцыным 20.55 Гол 22.05 Кабарэ "Усе зоркі" 23.00 Ночныя абывацелі 23.30 Аўта-шоу 23.50 Прэс-экспрэс

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... Патрабуюцца... 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны АВС 8.25, 21.50 Кліп-антракт 8.30 Дэпеша 9.00 "Пятая пятніца", м/ф (Германія) 10.35 Тэлегазета 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 "Дзелавая Расія" 13.45 "Халасцякі", "Крэйзі", м/ф 15.10 Музычная мазаіка 15.25 Новая лінія 16.05 Тамтам навіны 16.20 Свята кожны дзень 16.30 На шахматнай алімпіядзе 17.00 Ніхто не забыты 17.05 Выратаванне 911 18.00 "Фестываль прэм'ер". В.Арцёмаў 19.25 Падрабязнасці 16.35 "Спрут-6" 20.35 Рэпарцёр 20.55 "Драма Андрэя Андрэевіча", д/ф 22;20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 Сола 23.35 Экзотыка 0.35 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 12.10 Чароўная лінія 12.25 "Нямецкая хваля" 13.00 Тэст 13.30, 14.45, 17.35, 19.25 Музычны момант 13.35, 22.10 "Глушак" 14.05 "Капрызка", мульт 14.50 "Страсці", м/ф 16.25 Кідайка 17.05 "Сінюшчын калодзеж", т/ф 17.40 "Крыжыкі-нулікі" 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Два галасы", м/ф 20.35 "Рандэву". С.Галанін 21.05 Мультфільм 21.10 Тэлемагазін 21.15 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.40 Баскетбол. "Спартак" (Санкт-Пецярбург) — "Чырвоны кацельшчык" (Таганрог) 23.15 "Гісторыя таблеткі", м/ф (Францыя), ч. 1

ПОЛЬШЧА - 1

07 00 Кава ці гарбата? 09 00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 09 30 Музычная праграма. 09 45 Гімнастыка. 09 50 Мультфільм. 10 00 Навіны. 10 10 Мама і я. 10 25 Дашкольнікі дома. 10 50 Мы і нашы дзеці. 11 05 "Дынастыя Колбі". Серыял вытв. ЗША. 11 55 Музычная праграма. 12 00 Прыемнае з карысным. 12 30 Тэлетурнір. 13 00 Навіны. 13 10 Аграбізнес. 13 15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13 15 Сельскагаспадарчая праграма. 13 40 Хроніка 80-х. 13 55 Піраміды Перу. 14 55 Агнём і мячом. 15 10 Шукальнікі таямніц. 15 20 Энцыклапедыя Другой сусветнай вайны. 15 40 Тайная гісторыя СССР. 15 55 Праграма дня. 16 00 Музычны журнал. 16 30 Для маладых гледачоў. 16 55 Музычная праграма. 17 00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 17 25 Гімнастыка розуму. 17 35 Спартыўны тэлетурнір. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 20 Публіцыстычная праграма. 19 10 Серыял вытв. Англіі. 19 40 Юбілейная праграма. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 Тэлетэатр. 23 25 Пульс дня. 23 35 Тыдзень прэзідэнта. 23 45 Рэпартаж. 00 00 Навіны. 00 15 "Цыганка і шляхціч". Фільм вытв. Англіі. 02 00 Забаўляльная праграма.

ПОЛЬШЧА - 2

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Раніцні госць. 08 30 Ангельская мова. 08 40 Студыя другой праграмы. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 "Шерлак Холмс і доктар Ватсан". Серыял вытв. Англіі. 10 00 Свет жанчын. 10 30 Дакументальны фільм. 11 00 Мультфільм. 11 30 Тэлетурнір. 12 00 Рэпартаж. 12 30 Каляровыя песні. 13 00 Брытанскі музей. 13 50 Кракаўскія легенды. 14 00 Панарама. 14 20 "Чараўнік з вуліцы Вязаў". Серыял вытв. ЗША. 15 05 Тэлечасопіс. 15 55 Прывітанне. 16 00 Мультфільм. 16 30 Спартыўная студыя. 17 00 Тэлечасопіс. 17 10 Айчына. 17 30 Тэатральная праграма. 18 00 Партрэт Сталіна. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 00 Кола фартуны. 20 35 Мультфільм. 21 00 "Прыпынаак Аляска". Серыял вытв. ЗША. 21 45 Прыпынак другой праграмы. 22 00 Панарама. 22 30 Канцэрт. 22 35 Дакументальны фільм. 23 35 Культурна-публіцыстычная праграма. 00 00 Дайце знак жыцця. 00 30 Дэпартамент мастацтва. 01 00 Панарама. 01 05 Спартыўная студыя. 01 15 Музычная праграма.

6 АЎТОРАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00, 17.30, 18.10 (Віцебск), 18.35 (ВВС) Навіны 8.10, 23.45 Дайджэст 8.20, 19.50 Пяць хвілін на жарты 8.30 Дзелавы веснік 8.45 "Рамэо і Юлія". Фрагмент балета на музыку Г.Берліёза 9.00 Тэлебачанне — школе. Старажытныя беларускія гарады 9.25 "Паласа Сімарона" 10.40 "Чарапашкі ніндзя" 11.30 "АВС-клуб" 11.45 "Заўтра была вайна", м/ф 13.10 "Настальгічны дывертысмент", ч. 5 14.10 "Не адлята, зямлянін!", к/ф 14.45 "Нов і К"-топ-10 15.50 "Самотная, альбо Вершніка", д/ф 16.10 Тэлебачанне — школе. А.Дудараў. "Вечар" 16.40 "Бімбат" 17.10 "Дарога да дому", муз.фільм 17.30 "Я заўсёды быў беларусам", нарыс 17.50 Тэлеклуб "Удача" 19.10 Эканамікст 19.20 Мост 19.55 "Маё каханне, мой смутак" 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Пад купалам Сусвету 21.50 "Добрыя намеры", с. 4 22.40 Хакей. "Цівалі" (Мінск) — "Сокал" (Кіеў) 23.30 НІКа 23.55 "Маленькая паслуга", м/ф

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 17.50, 20.00, 23.00 Навіны 8.00 "Топа Джыджыа" 8.25, 18.25 "Дзікая Роза" 9.00 Ты помніш, таварыш... 9.30 Канцэрт народнай музыкі 14.00 Дзверы ў малы бізнес 14.15 Хроніка дзелавога жыцця 14.25 Культура і бізнес 14.35 Аўтасалон 15.00 Вясёлыя ноткі 15.30 Чароўны свет, ці Сінема 16.00 Джэм 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 Тайны Старой плошчы 17.30 Загадка СБ 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Ж.Кусто 18.00 Гадзіна пік 18.55 Тэма 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.40 З першых рук 20.50 Песня-94 21.35 "Па Таганцы ходзяць танкі", м/ф 23.10 Канал ілюзій 23.50 Прэс-экспрэс

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... патрабуюцца 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны АВС 8.25 Вайсковы кур'ер 8.40 Тэлегазета 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавая Расія 13.45 Выратаванне 911 15.10 Музычная мазаіка 15.20 "Жарабец-хітрун", с. 4 15.50 Там-там навіны 16.05 Свята кожны дзень 16.15 Здарова жывеш 16.30 На шахматнай алімпіядзе 17.00 Бясшумныя лідэры 17.30 Кіно ў снежні 17.40 Парадак дня 18.05 L-клуб 19.25 Падрабязнасці 19.35 "Бадзяга ў Беверлі Хілз", м/ф (ЗША) 21.20 Фільм-прэм'ер 21.40 ЭКП 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 Футбол. 1/4 кубка УЕФА, "Ювентус" (Турын) — "Адміра-Вакер" (Вена) 0.35 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 12.10 "Вожык, сабака і хлопчык Ніка", мульт 12.25 "Нямецкая хваля" 13.00 Хуткая дапамога 13.30, 14.25, 17.50, 18.30, 19.25, 21.30 Музычны момант 13.35, 22.10 "Глушак", м/ф 14.05 Мультфільмы 14.50 "На цябе спадзяюся", м/ф 16.15 Чароўная лінія 16.30 А.Фрэйндліх. Выбранае 17.25 Паласатая музыка 17.40 Студыя "Уяві" 17.55 Па ўсёй Расіі 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.0 Вялікі фестываль 19.30 Пецярбургскі ангажэмент 20.15 "Золата "Зеніта", д/ф 20.35 Кансерватар 21.10 Тэлемагазін 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.40 "Пікавая дама", м/ф

ПОЛЬШЧА-1

07 00 Кава ці гарбата? 09 00 "Першыя пацалункі". Серыял вытв. Францыі. 09 30 Праграма для дзяцей. 109 55 Гімнастыка. 10 00 Навіны. 10 10 Мама і я. 10 25 Дашкольнікі дома. 10 50 Пагаворым пра дзяцей. 10 55 Англійская мова для дзяцей. 11 00 Серыял вытв. ЗША. 11 45 Еўрапейскі партрэт. 11 55 Музычная праграма. 12 00 Рынак працы. 12 20 Запрашэнне да стала. 12 30 Тэлежурнал. 12 50 Сто гадоў. 13 00 Навіны. 13 10 Аграбізнес. 13 15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13 15. Сельскагаспадарчая праграма. 13 40 Атам, зоркі, жыццё. 14 00 Серабро. 14 30 Джойсцік. 14 50 Кніга цудаў тэхнікі. 15 05 Лік матэматыкі. 15 20 Думаючая машына. 15 45 У свеце навукі. 15 50 Праграма дня. 16 00 Музычная праграма. 16 30 Маладзёжная праграма. 17 00 "Першыя пацаалункі". Серыял вытв. Францыі. 17 25 Праграма для дзяцей. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 20 Арыя са смехам. 18 40 Аўтаманія. 19 05 Мультсерыял. 19 30 Сенсацыі XX стагоддзя. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 "Ходзіць па гораду Мікалай". Фільм вытв. Чэхіі. 22 40 Пульс дня. 23 00 Сеймограф. 23 10 Міжнародны фестываль. 23 30 Гульня на грошы. 00 00 Навіны. 00 15 Дакументальны фільм. 01 10 Родам з Польшчы. 01 40 Суседзі. 02 10 Культурна-публіцыстычная праграма. 02 30 Музычная праграма.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Раніцні госць. 08 30 Ангельская мова. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 "Шерлак Холмс і доктар Ватсан". Серыял вытв. Англіі. 10 00 Свет жанчын. 10 30 Дакументальны серыял. 11 00 Фільм для дзяцей. 11 30 Тэлетурнір. 12 00 Тэлечасопіс. 13 00 Музыка - мая любоў. 14 00 Панарама. 14 20 "Забароненае каханне". Серыял вытв. Іспаніі. 15 10 Тэлечасопіс. 15 45 У чым справа? 15 55 Прывітанне. 16 00 Фільм дзяцей. 16 30 Спартыўная студыя. 17 00 Агляд кінахронік. 17 30 Тэлечасопіс. 17 40 Каталіцкая праграма. 18 00 Тэлечасопіс. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 05 Тэлетурнір. 20 35 Тэлечасопіс. 21 00 Забаўляльная праграма. 21 50 Тэлечасопіс. 22 00 Панарама. 22 30 Тэлечасопіс. 22 50 Экалагічная праграма. 23 00 Рэпарцёры другой праграмы прадстаўляюць... 23 20 "Злачынства і правіннасць". Фільм вытв. ЗША. 01 00 Панарама. 01 05 Спартыўная праграма. 01 15 "Феміна". Фільм вытв. Польшчы.

7 СЕРАДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00, 17.00, 18.10 (Гомель), 18.35 (ВВС) Навіны 8.10 Эканамікст 8.20, 23.05 Дайджэст 8.30, 19.35 "Маё каханне, мой смутак" 9.00 Тэлебачанне — школе. А.Дудараў. "Вечар" 9.30, 22.40 Пяць хвілін на жарты 9.35 "Добрыя намеры", с. 4 10.30 "Дыназаўрыкі" 11.00 Мультклуб 11.30 "Планета людзей", ч. 1 12.05 "Распарадчык балю", м/ф (Польшча) 13.50 "Следства вядуць Калабкі" 14.10 Відзьма-нявідзьма 15.15 А.Брукнер. Сімфонія N 9 16.35 "Бімбат" 17.10 "Між часамі", т/ф 17.20 "Лясному рэху праўду раскажу..." Паэзія А.Куляшова 18.10 "Крок": "Карамболь" 19.40 Кола дзён 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Пад купалам Сусвету 21.50 "Добрыя намеры", с. 5 22.50 НІКа 23.15 "Сірано дэ Бержэрак", спектакль, ч. 1

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 17.50, 20.00, 22.20 Навіны 8.00 "Топа Джыджыа" 8.25, 18.25 "Дзікая Роза" 9.00 Клуб падарожнікаў 14.00 Вытворчасць: буйны план 14.15 Хроніка дзелавога жыцця 14.25 Грошы і шчасце 14.35 Біржа працы 15.00 Паглядзі, паслухай... 15.20 "Лятаючы дом" 16.00 Цін-тонік 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 Кампанія "Мір" 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Е.Платон 18.00 Гадзіна пік 18.55 "Я цябе прысвячаю ў каханне..." М.Карачанцаў 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.40 Веснікі 21.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Пары Сен-Жармен" (Францыя) — "Спартак" (Масква) 23.20 Прэс-экспрэс 23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд матчаў

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... Патрабуюцца... 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны АВС 8.25 Тэатральны раз'езд 9.10 Раніцні канцэрт 9.25 "Урокі Арменіі" 10.10 Мемуары 10.35 Тэлегазета 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавая Расія 13.45 "Бацькоўскі дзень", "Безнадзейная справа", к/ф 15.10 Музычная мазаіка 15.20 Студыя "Рост" 15.50 Там-там навіны 16.05 Свята кожны дзень 16.15 Звычайная справа 16.30 На шахматнай алімпіядзе 17.00 Панове-таварышы 17.15 Кліп-антракт 17.20 Гаспадар 17.50 Зоркі Амерыкі 18.25 Вуснамі дзіцяці 19.25 Падрабязнасці 19.35 "Санта-Барбара" 20.30 Сам сабе рэжысёр 21.00 Пяць хвілін пра наша жыццё 21.10 Сем нот у цішыні 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 ЭКП 23.00 Творчасць шчаслівых сноў 23.30 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 17.50, 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 12.10 Чароўная лінія 12.25 "Нямецкая хваля" 13.00 Хуткая дапамога 13.30, 14.25, 17.50, 19.25 Музычны момант 13.35, 22.10 "Глушак", м/ф 14.05 Мультфільмы 14.45 "Бег па сонечным баку", м/ф 16.15 Еўрапейскі калейдаскоп 16.40 "Жывыя струны, муз. фільм 17.15 Дзецям пра звярынят 17.55 Гістарычны альманах 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 Юбілей А.Фрэйндліх 20.00 "Добры настрой", канцэрт 20.35 Блеф-клуб 21.10 Тэлемагазін 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.40 "Ціхая дама"

ПОЛЬШЧА-1

07 00 Кава ці гарбата? 09 00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 09 30 Праграма для дзяцей. 09 45 Гімнастыка. 09 50 Мультфільм. 10 00 Навіны. 10 10 Мама і я. 10 25 Дашкольнікі дома. 10 50 Пагаворым пра дзяцей. 10 55 Англійская мова для дзяцей. 11 00 "Сонечны патруль". Серыял вытв. ЗША. 11 50 Музычная праграма. 12 00 Ад калыскі да школы. 12 30 Варшаўскі хор. 12 55 Наша грамадства. 13 00 Навіны. 13 10 Аграбізнес. 13 15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13 15 Сельскагаспадарчая праграма. 13 40 Серада артыстаў. 13 50 Запрашае музыка. 14 15 Паэзія. 14 45 Гісторыя польскага радыё. 15 05 Цішыня і гук. 15 30 Венецыя ў фотаздымках. 15 55 Праграма на вечар. 16 00 Маладзёжная музыка. 16 30 Для моладзі. 16 55 Музычная праграма. 17 00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 17 25 Праграма для дзяцей. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 20 Тэлетурнір. 18 45 Тэлежурнал. 19 05 "Сонечны патруль". Серыял вытв. ЗША. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 Спартыўная студыя. 23 15 Пульс дня. 23 30 Рэпартаж. 00 00 Навіны. 00 20 "Чужая кроў". Фільм вытв. Канады. 01 55 Музычны фільм.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Раніцні госць. 08 30 Курс анельскай мовы. 08 40 Раніца другой праграмы. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 "Шерлак Холмс і доктар Ватсан". Серыял вытв. Англіі. 10 00 Свет жанчын. 10 30 Дакументальны серыял. 11 00 Мультфільм. 11 30 Канцэрт. 13 00 Забытыя пісменнікі. 13 30 Рэпартаж. 14 00 Панарама. 14 20 "Двое шчуструх з Анталі". Серыял вытв. Германії. 15 10 Тэлечасопіс. 15 55 Прывітанне. 16 00 Мультфільм. 16 30 Спартыўная студыя. 17 00 Жывёлы вакол нас. 17 30 Маладыя таленты. 18 00 Спартыўная праграма. 18 55 Розыгрыш лато. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 00 Тэлетурнір. 20 35 Забаўляльная праграма. 21 00 "Справы Росі О'Нэйл". Серыял вытв. ЗША. 21 45 Цэні жыцця. 22 00 Панарама. 22 35 Экспрэс рэпарцёраў. 23 05 Тэатральная студыя другой праграмы. 00 10 Спартыўная студыя. 01 10 Панарама. 01 15 Спартыўная студыя. 02 15 Вялікі сімфанічны аркестр польскага радыё.

8 ЧАЦВЕР

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00, 17.00 (Гродна), 18.35 (ВВС) Навіны 8.10, 21.40 Пяць хвілін на жарты 8.15, 23.30 Дайджэст 8.25 "Маё каханне, мой смутак" 8.55 Аўта-парк 9.15 "Добрыя намеры", с. 5 10.05 "Гэта зусім не пра гэта", мульт 10.10 Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок": "Карамболь" 10.40 "Дзівосны манеж", "Пекар і гультай", мульт 10.55 "Тайна Снежнай каралевы", м/ф 13.10 Тэлевізійны Дом кіно 13.50 "Песню бярыце з сабою", ч. 1 14.40 "Вяселле старэйшага брата", м/ф 15.50 "Роздум ля палітры", д/ф 16.10 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. Пуцявінамі Андрэя Лабановіча 16.40 "Бімбат" 17.10 "Абуза", к/ф 17.40 Сумленне. Прыстойнасць. Бог 19.10 Вытокі. Урокі беларускай мовы 19.25 "Адраджэнне беларускай капэлы", ч. 3 20.00 "Крок": "Правінцыя, альбо Тое-сёе пра каапераацыю" 20.36 Калыханка 21.00 Панарама 21.45 Пад купалам Сусвету 22.00 "Добрыя намеры", с. 6 22.50 Крымінальная хроніка 23.15 НІКа 23.40 "Сірано дэ Бержэрак", ч. 2

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30, Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50 Навіны 8.00 "Топа Джыджыа" 8.25, 18.25 "Дзікая Роза" 9.00 У свеце жывёл (з сурдаперакладам) 9.40 "Вялікі Ух", мульт 14.00 Расія на сусветным рынку 14.15 Хроніка дзелавога жыцця 14.25 Гульня па правілах 14.40 Мой маленькі бізнес 15.00 Мульціграфія 15.30 На балі ў Папялушкі 16.00 Камп'ютэр-хол 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 ...Да 16 і старэйшым 17.30 Чалавек і закон 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Франц Іосіф 18.00 Гадзіна пік 18.50 Баскетбол. ЦСКА — "Скаваліні" (Італія) 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.40 Масква—Крэмль 21.00 Лато "Мільён" 21.30 "Не будзіце спячага паліцэйскага", м/ф (Францыя) 23.30 "Авацыя" прадстаўляе. У перапынку (23.50) — Прэс-экспрэс

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... Патрабуюцца... 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны Эй-бі-сі 8.25 Кліп-антракт 8.30 Пасхалі 8.40 Тэлегазета 8.45, 19.35 "Санта-Барбара" 10.25 Гандлёвы дом "Ле-Монці" 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавая Расія 13.45 Выратаванне 911 15.10 Музычная мазаіка 15.20 Студыя "Рост" 15.50 Там-там навіны 16.05 Свята кожны дзень 16.15 Штрыхі да партрэта 16.55 Жывём і кахаем 17.10 Будні 17.50 Ніхто не забыты 17.55 У свеце аўта-і матаспорту 18.25 Свая гульня 19.25 Падрабязнасці 20.30 Шостае пачуццё 21.00 Анілаг і К 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Альманах сучаснай фантастыкі 23.30 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 12.10 "Кошчын дом", мульт 12.25 "Нямецкая хваля" 13.00 Хуткая дапамога 13.30, 14.40, 18.25, 19.25 Музычны момант 13.35, 22.10 "Глушак", м/ф 14.05 Урок нямецкай мовы 14.20 "Капітоўная бандэроль", мульт 14.45 Чароўная лінія 15.00 "Непрывіцыяльная правінцыя", т/ф 15.20 "Андрэй Рублёў", м/ф 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Заказаны манекен", м/ф 21.00 Мультфільмы 21.10 Тэлемагазін 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.40 "Тэлекампакт" 23.40 Баскетбол. "Спартак" (Санкт-Пецярбург) — "Лакаматыў" (Мінеральныя воды)

ПОЛЬШЧА-1

13 00 Навіны. 13 10 Аграбізнес. 13 15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13 15 Сельскагаспадарчая праграма. 13 40 Сустрэчы з прыродай. 13 40 Здароўе. 14 05 Жывёлы свету. 14 35 Праз моры і ільды. 15 00 Тэлежурнал. 15 25 Першы год жыцця дзіцяці. 15 55 Праграма дня. 16 00 Маладзёжная музыка. 16 30 Для малодых гледачоў. 17 00 "Дзіцячае аддзяленне". Серыял вытв. Англіі. 17 25 "Дзе Валі?". Серыял вытв. Англіі. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 20 Кінажурнал. 18 40 Сям'я - сям'і. 19 05 "Маленькі цуд". Серыял вытв. ЗША. 19 30 Каталіцкая праграма. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 "Спякота тропікаў". Серыял вытв. ЗША. 22 05 Толькі ў першай праграме. 22 50 Сатырычная праграма. 23 10 Паліцэйскі журнал. 23 25 Пегас. 00 00 Гаспадарчыя навіны. 00 15 Мініяцюры. 00 20 Рэпартаж. 01 35 "Нямы крык". Фільм вытв. Англіі.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Раніцні госць. 08 30 Ангельская мова. 08 40 Раніца. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 "Шерлак Холмс і доктар Ватсан". Серыял вытв. Англіі. 10 00 Свет жанчын. 10 30 Серыял вытв. Францыі. 11 00 У краіне дыназаўраў. 11 30 Канцэрт. 12 25 Праграма артыстаў. 13 20 Сустрэча з Чэславам Мілашэм. 14 00 Панарама. 14 20 "Напалеон". Фільм вытв. Польшчы. 15 10 Музычны часопіс. 15 55 Прывітанне. 16 00 "У краіне дыназаўраў". Серыял вытв. ЗША. 16 30 Мульцікобі. 17 00 Журнал нацыянальных меншасцяў. 17 30 Рэпартаж. 18 00 Канцэрт. 18 40 Музычная праграма. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 00 Кола фартуны. 20 35 Клуб спадара Рыся. 21 00 Спартыўная студыя. 22 00 Панарама. 22 35 Аўтачасопіс. 23 00 "Сяброўкі". Фільм вытв. ЗША. 01 35 Спартыўная праграма. 01 40 Забаўляльная праграма.

ТЭЛЕПРАГРАМА

9 ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00, 17.00, 18.10 (Магілёў), 18.35 (ВВС) 8.10, 20.20 Пяць хвілін на жарты 8.15, 0.05 Дайджэст 8.25 "Па-даксьён", балет 9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. Пуцявінамі Андрэя Лабановіча 9.30 "Добрыя намеры", с. 2 10.20 "Казка пра старое рэха", мульт 10.25, 16.40 "Бімбат" 10.45 "Зялёны фургон", м/ф 13.05 Планета людзей. Жывапіс Заходняй Еўропы, ч. 2 14.05 "Песню бярыце з сабою", ч. 2 14.45 "Начныя прыгажуні", м/ф (Францыя) 16.10 "Адам і Марыля", "Іван Насовіч", д/ф 17.10 Рынак і мы 17.35 "Так гэта было..." 17.55 "Домік для ўсіх", мульт 18.25 Кантакт 19.10 Эканамікст 19.20 У нас дома 19.50 Процістаянне 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Падарункі на добры настрой 21.55 Пад купалам Сусвету 22.05 "Дурні паміраюць па пятніцах", м/ф 23.50 НІКа 0.15 "Я + Я"

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 17.50, 20.00, 22.50 Навіны 8.00 Сарока 8.20, 18.20 "Дзікая Роза" 9.00 Агарод круглы год 9.30 Эксліборыс 9.40 "Вайна сланоў і насарогаў", мульт 14.00 Улада і рэформы 14.15 Наш прагноз 14.20 Хроніка дзелавога жыцця 14.30 Шоу і бізнес 15.00 У гасцях у казкі 16.20 Рок-урок 16.50 Свет сёння 17.00 Чалавек і закон 17.40, 20.30 Надвор'е 17.45 "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Г. Герынг 18.00 Бамонд 18.50 Поле цудаў 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.40 Чалавек тыдня 21.00 "Чорны квадрат", м/ф 23.15 Палітбюро 24.00 Прэс-экспрэс 0.10 Музагляд

КАНАЛ "РАСІЯ"

6.30 Формула-730 7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Патрабуюцца... Патрабуюцца... 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны ABC 8.25, 20.55 Кліп-антракт 8.30 Зусім сакрэтна 9.20 Паехалі 9.30, 19.35 "Санта-Барбара" 10.20 Тэлегазета 10.25 Гандлёвы дом "Ле-Монці" 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавая Расія 13.45 "Тата", "Барвовая трава", к/ф 15.10 Музычная мазаіка 15.20 Там-там навіны 15.35 Свята кожны дзень 15.45 Новая лінія 16.25 На шахматнай алімпіядзе 17.00 Дысней па пятніцах 17.55 Ваша права 18.10 Кар'ера 19.25 Падрабязнасці 20.30 Я — лідэр 21.05 К-2: "Ню" 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 "Звычайнае забойства", м/ф (Германія) 0.35 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 12.10 Чароўная лінія 12.25 "Нямецкая хваля" 13.00 Хуткая дапамога 13.30, 14.45, 17.50, 19.25 Музычны момант 13.35, 22.10 "Глушак", м/ф 14.05 "Эскізы харэаграфіі", муз. фільм 14.50 "Заказаны манекен", м/ф 16.15 "Як Алдар-Касэ перахітрыў тыгра", мульт 16.25 Па ўсёй Расіі 16.35 "Фантазія", д/ф 16.45 "Казка пра Залатога пеўніка", мульт 17.15 Рознакаляровы сабака 17.35 Паласатая музыка 17.55 Храм 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Уяўленне зайздрасці", м/ф 20.45 "Ты памятаеш нашы сустрэчы", канцэрт 21.10 Тэлемагазін 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 Ваш стыль 22.40 Хакей. СКА — "Цівалі" (Мінск) 23.15 "Смокі і банда Хатуаера", м/ф (ЗША)

ПОЛЬШЧА-1

07 00 Кава ці гарбата. 09 00 "Мода на поспех". Серыял вытв. ЗША. 09 30 Праграма для дзяцей. 09 55 Гімнастыка. 10 00 Навіны. 10 10 Праграма для дзяцей. 10 25 Дашкольнікі дома. 11 00 "Маладыя вершнікі". Фільм выт. ЗША. 11 45 Музычная праграма. 12 00 Школа для бацькоў. 12 15 Пашый сама. 12 30 Родам з Польшчы. 13 00 Навіны. 13 10 Аграбізнес. 13 15 Адукацыйнае тэлебачанне. 13 15 Сельскагаспадарчая праграма. 13 45 Якая школа? 13 50 Што ні краіна, то звычай. 14 05 Хто ты ёсць? 14 20 Адкрыць сябе. 14 40 Як я гэта люблю? 14 50 Кабінет страха. 15 10 Калі не Оксфард, дык што? 15 25 Бізнес па-амерыканскі. 15 50 Праграма дня. 16 00 Музычны тэлетурнір. 16 30 Танцавальны турнір. 16 55 Музычная праграма. 17 00 "Мода на поспех". Серыял выт. ЗША. 17 25 Для дзяцей. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 20 Тэлежурнал. 18 30 Штоштодзённік культуры. 18 40 Тэлежурнал спажыўца. 19 05 Спатканне ў цёмную. 19 50 Сатырычная праграма. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 "Змена пораў года". Фільм выт. ЗША. 22 55 Пульс дня. 23 25 Рэпартаж. 00 00 Навіны. 00 15 Паядынак месяца. 00 45 "Галоўны падазраваемы". Фільм выт. Англіі. 02 30 Чэмпіянат свету па танцам.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Панарама. 08 10 Спорт. 08 20 Ранішні госць. 08 30 Курс ангельскай мовы. 08 40 Раніца. 09 00 Мясцовая праграма. 09 30 Серыял выт. Даніі. 10 00 Свет жанчын. 10 30 Дакументальны фільм. 11 00 Мультфільм. 11 30 Залаты веласіпед. 12 00 Пацалункі. 12 40 Культурна-публіцыстычная праграма. 14 00 Панарама. 14 20 Музычны фільм. 15 30 Музычная праграма. 15 55 Прывітанне. 16 00 Праграма для дзяцей. 16 30 Спартыўная студыя. 17 30 "З дзевяці да пяці". Камедыйны серыял выт. ЗША. 18 00 Дакументальны фільм. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 20 00 Адзін з дзесяці. 20 35 Тэлечасопіс. 21 00 Публіцыстычная праграма. 22 00 Панарама. 22 30 Вялікі аркестр святочнай дапамогі. 22 35 Пазашлюбная кансультацыя. 23 05 "Гульні на дарозе". Фільм выт. Аўстраліі. 00 35 Забаўляльная праграма. 01 00 Панарама. 01 05 Спорт. 01 15 "Вампір". Музычны фільм выт. Англіі.

10 СУБОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00 Навіны 8.10 Дайджэст 8.20 Аэробіка 8.50, 18.45 Пяць хвілін на жарты 8.55 Эканамікст 9.05 "Дурні паміраюць па пятніцах", м/ф 10.45 Здароўе 11.25 "Радзімічы" 12.20 "Вайна пад дахамі", м/ф 14.15 "Лулу — анёл кветак" 14.50 "Пасля 2000 года" 15.45 Армія і вера 16.15 Шматгалоссе 16.45 Сітуацыя 17.25 "Ліцадзеі", т/ф 17.55 Тэлекрама 18.05 "Чарапашкі ніндзя" 18.30 Фаварыты года 18.55 "Пап-Ці"-TV 19.55 Міжнародныя спартыўныя навіны 20.30 Калыханка 21.00 Панарама 21.40 Пад купалам Сусвету 21.50 "Прыватнае жыццё", м/ф 23.40 Каскад 0.05 Дзелавы веснік 0.20 Відзьма-нявідзьма 1.20 "Нов і К"-топ-10

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

6.30 Раніца дзелавога чалавека 7.15 Спортшанц 7.45 Слова пастыра 8.00 "Марафон-15" 8.30 Кампанія "Мір" 10.00 Ранішняя пошта 10.30 Я — жанчына 11.00 Без паўзы 11.15 Смак 11.30 Кніжны двор 12.00 Хакей. ЦСКА — "Дынама". У перапынку (13.20) — Навіны 14.15 Праблемы фермерства і ўласнасці на зямлю 14.55 "Не вер, не бойся, не прасі...", д/ф, с. 1 15.50 Жывое дрэва рамёстваў 15.55 Брэйн-рынг 16.45 Маналог 17.00 Да і пасля... 17.50 "Забойства ў раі", м/ф 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.00 Навіны плюс 20.35, 23.00 Надвор'е 20.45 Што? Дзе? Калі? 21.55 Матадор 22.50, 23.50 Навіны 23.10 Хіт-парад "Астанкіна"

КАНАЛ "РАСІЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.25 Мульці-пульці 7.55 Студыя "Рост" 8.25 Пілігрым 9.10 Парламенцкі тыдзень 9.55 Вінілавыя джунглі 10.25 Тэлеэрудыт 10.30 Зваротны адрас 11.15 "Васіліса Прыгожая", м/ф 12.25 Людзі 12.40 Сялянскае пытанне 13.20 Дэ факта 13.35 Кліп-антракт 13.40 "Эдэра" 14.35 Співае Л. Дзмітрыева 15.05 "Капальні цара Саламона", мульт (ЗША) 16.00 Футбол без межаў 16.45 На шахматнай алімпіядзе 17.15 Тэлевізійны тэатр Расіі. "Апошняе каханне Маякоўскага", прэм'ера. У перапынку — Тэлеэрудыт 18.45 Свята кожны дзень 19.25 "Кветачка ў яго ў роце", м/ф (Італія) 21.25 Гарадок 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 Праграма "А" 23.50 "На поўдні маёй душы", м/ф (Германія) 1.20 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

8.55 "Гадзіна Фрэйзера" 9.30 Чароўная лінія 9.45, 11.20 А. Бялінскі. "Пяты дзесятак", спектакль 10.50 Канцэрт па заяўках 12.15 Мультфільмы 13.00 Хуткая дапамога 13.30 "Вышыня", м/ф 15.05 Я і мой сабака 16.15 "Западнік у цэнтры Азіі", т/ф 17.20 "Дык хто ж ты, нарэшце?" 17.40 Экспрэс-кіно 17.55, 21.20 Уік-энд з дэтэктывам 18.30, 21.30 Інфарм ТБ 18.55 "Дыпламат", т/ф 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Страсці", м/ф 21.05 Мультфільм 21.45 Ваш стыль 21.55 "Не хочаш — не глядзі" 23.05 Баскетбол. "Спартак" (Санкт-Пецярбург) — "Акварыус" (Валгаград)

ПОЛЬШЧА-1

08 00 З Польшчы. 08 10 Эка-эха. 08 25 Усё аб агародзе. 08 50 Агралінія. 09 30 Спартыўны тэлежурнал. 09 55 Праграма дня. 10 00 Навіны. 10 10 Праграма каталіцкай рэдакцыі для дзяцей. 10 35 Праграма для дзяцей. 12 00 Дакументальны фільм. 13 00 Навіны. 13 10 Тэлежурнал. 13 55 Жывёлы свету. 14 30 Мультфільмы У. Дыснея. 15 50 Тэлежурнал. 17 00 Краіна. 17 25 "Сямейнае прадпрыемства". Камедыйны серыял вытв. Польшчы. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 25 Тэлежурнал. 18 50 Музычная праграма. 19 10 "Беверлі Хілз". Серыял вытв. ЗША. 20 00 Дзіцячы тэлежурнал. 20 10 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 "Саклол і снежны чалавек". Фільм выт. ЗША. 23 25 Забаўляльная праграма. 23 55 Кабарэ Вольгі Ліпінькай. 00 45 Спартыўная субота. 00 55 Спартыўная субота. 01 10 "Галоўна падазраваемы". Фільм выт. Англіі. 02 55 "Паліцэйскія і воры". Фільм выт. ЗША. 04 25 Музычная праграма.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Панарама. 08 10 Музычная раніца. 08 30 Такія адзінокія. 08 50 Урок мовы глуханямых. 08 55 Прывітанне. 09 00 Згуртаванне ў мастацтве. 09 30 Мультфільм. 10 00 Мясцовая праграма. 11 00 Арміі свету. 11 30 Праграма аб жывёлах. 12 00 Праграма для дзяцей. 13 00 Акадэмія польскага кіно. 15 00 Школа лгуноў. 15 30 Жыццё побач з намі. 16 00 Спартыўная студыя. 16 30 Тэлечасопіс. 16 40 Рэпартаж. 17 00 "Усё акрамя каханя". Серыял выт. ЗША. 17 30 Тэлетурнір. 18 00 Канцэрт. 18 55 Розыгрыш лато. 19 00 Панарама. 19 10 Мясцовая праграма. 19 30 Сем дзён - свет. 20 00 Тэлетурнір. 20 35 Тэлечасопіс. 21 00 Узнагарода Еўропы. 22 00 Панарама. 22 30 Слова на нядзелю. 22 35 Узнагарода Еўропы. 23 25 "Вяртанне Франка Джэймса". Вестэрн выт. ЗША. 01 00 Панарама. 01 05 Канцэрт.

11 НЯДЗЕЛЯ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00 Аэробіка 8.30, 21.00 Пяць хвілін на жарты 8.40 Слова да чалавека 9.10 Добрыя весткі 9.20 Урокі здароўя 9.45 Архіварыус 10.15 Белыя і чорныя 10.45 Гасцёўня "Тэлебома-біс" 11.30 "АВС-клуб" 11.45 Кінаэкран-94. Снежань 12.50 Паміж намі, жанчынамі 13.35 КВЗ-94. Фінал 15.05 Данііл Хармс. "Цырк Шардам". Спектакль Акадэмічнага тэатра імя Я. Коласа 16.05 Нацыянальны конкурс спевакоў імя Л. Александроўскай 16.35 "Чарапашкі ніндзя" 17.00 "Усе за ўсмешку" 17.35 "Формула кахання", м/ф 19.05 Праспект 19.35 Фаварыты года 20.00 Панарама 20.40 Калыханка 21.10 Пад купалам Сусвету 21.20 Вячэрні роздум 21.30 Шоу "Палігон" 22.00 "Сувязь праз піцэрыю", м/ф (Італія) 0.05 Валейбол. СКА (Мінск) — "Хапаэль" (Бат Ям, Ізраіль)

КАНАЛ "АСТАНКІНА"

7.15 Алімпійская раніца 7.50 Спортлато 8.00 Марафон-15 8.30 Раным-рана 9.00 Палігон 9.30 Пакуль усе дома 10.00 Ранішняя зорка 10.50 Пад знакам "пі" 11.30 Люстэрка 12.05 "Не вер, не бойся, не прасі...", с. 2 13.00 "Падводная адысея каманды Кусто" 13.50, 17.00, 22.50, 23.50 Навіны 14.00 "Шпаргалка" з падарункам" 14.15 "Стратэгія Перамогі", ч. 11 15.10 Клуб падарожнікаў 16.00 Ахоўная грамата 16.30 Амерыка з М. Таратутам 17.10 Мультсерыялы (ЗША) 18.05 Тэлелоцыя 18.20 Уся Расія 18.45 Надвор'е 18.55 "Скалалаз", м/ф (ЗША) 21.00 Нядзеля 21.50 Спартыўны ўік-энд 22.05 Вакзал мары 23.00 Хакей. "Крылы Саветаў" — "Спартак"

КАНАЛ "РАСІЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.25 "Мастак Міхаіл Несцераў", д/ф 7.45 Студыя "Рост" 8.15 Сусветная вёска 8.45 Суайчыннікі 9.25 Добрай раніцы, Еўропа 9.55 Аты-баты... 10.25 Рускае лато 11.10 "Каханне з першага погляду", м/ф 12.40 Шэсць сотак 13.20 Не высечы... 13.35 "Эдэра" 14.30 Кліп-антракт 14.35 Лепшыя гульні НБА 15.35 У свеце жывёл 16.30 На шахматнай алімпіядзе 17.05 Чароўны свет Дыснея 18.00 Свята кожны дзень 18.10 "Магазін" М. Жванецкага 19.25 "Дапушчальная рызыка", м/ф (ЗША) 21.05 Кароўка перадач 21.15 У Ксюшы 22.20 Рака часу 22.25 Аўтаімгненне 22.30 Спартыўная карусель 22.35 Шахматная ліхаманка 22.50 Поўня 23.50 Зоркі гавораць

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

8.55 "Гаючае слова" 9.30 Чароўная лінія 9.45 "Ірынчын дзённік", м/ф 10.00 Экспрэс-кіно 10.15 "Паглядзім" 10.30 "Рандэву". А. Разенбаум 11.00 Нядзельны лабірынт 12.35 "Хлопчык з ногцік", м/ф 13.50 М. Мусаргскі. "Карцінкі з выстаўкі" 14.40 "Музыкі хопіць усім" 15.25 Чэмпіянат Італіі па футболе 17.20 Залаты ключ 17.35 "Паласаты хіт" 18.15 "Раніца дзелавога чалавека", спектакль 18.55 "Тэлекампакт" 19.30 Інфарм ТБ 19.55 "Каханне. Смяротная гульня", м/ф 21.25 Ваш стыль 21.30 "Паглядзім" 21.45 Адамаў яблык 22.45 Хакей. Кубак МХЛ. СКА — "Хімік" (Васкрасенск)

ПОЛЬШЧА-1

08 00 Сельская гаспадарка ў свеце. 08 15 Далёка і блізка. 08 30 Нядзеля. 09 00 Сельскагаспадарчая праграма. 09 25 Праграма дня. 09 30 Нядзельная кінапраграма. 09 55 Праграма для дзяцей. 10 05 Тэлераніца. 10 45 Сям'я, ах сям'я. 11 05 Серыял выт. Канады. 11 30 Праграма для дзяцей. 12 00 Навіны. 12 10 З камерай сярод звяроў. 12 25 Энцыклапедыя Галактыкі. 12 45 Тэлеканцэрт пажаданняў. 13 20 Канцэрт. 14 15 Перац і ваніль. 14 55 У старым кіно. 16 05 Антэна. 16 35 Бяседы. 17 00 Фінальны канцэрт конкурса. 17 40 Забаўляльная праграма. 18 00 Тэлеэкспрэс. 18 25 Варта пасмяяцца. 19 00 "Доктар Квін". Серыял выт. ЗША. 20 00 Вечарынка. 20 30 Навіны. 21 10 "Што лепш". Серыял выт. ЗША. 22 05 Спартыўная нядзеля. 22 30 Дакументальны фільм. 22 55 Публіцыстычная праграма. 23 20 Вечар з Аліцыяй. 00 15 "Чорная кропка". Фільм выт. ЗША. 02 00 Вакол вялікай сцэны.

ПОЛЬШЧА-2

08 00 Рэха тыдня. 08 30 Фільм для глухіх. 09 20 Слова на нядзелю. 09 25 Музычная праграма. 09 30 Прывітанне. 09 40 Дакументальны фільм. 10 00 Мясцовая праграма. 11 00 Сняваю для сэрца. 11 45 Дзіцячыя лёсы. 12 00 Мультфільмы для дзяцей. 13 00 "Лукі Лук". Серыял выт. Італіі. 14 15 Дакументальны фільм. 14 25 Студыя другой праграмы. 14 30 Аляксандр Разенфельд. 15 00 Падарожжа ў часе і прасторы. 15 50 Мультсерыял. 16 00 Карнавал жывёл. 16 50 Другая праграма. 17 00 "Як ёсць". Серыял выт. Польшчы. 17 30 Тэлетурнір. 18 00 Дакументальны фільм. 18 10 Тэлечасопіс. 18 50 Дакументальны фільм. 19 00 Падзеі тыдня. 19 25 Спартыўная студыя. 19 50 Мясцовая праграма. 20 00 Тэлетурнір. 20 35 Мультфільм. 21 00 Гадзіна адкрыцця. 21 50 Вялікі аркестр святочнай дапамогі. 22 00 Панарама. 22 30 Забаўляльная праграма. 23 25 Мастацкі фільм. 00 15 Дакументальны фільм. 00 30 Тэлетэатр. 01 30 Панарама. 01 35 Музычная праграма.

АБ'ЯВЫ

ПРАДАЮ

* 3- пакаёвую кватэру ў г.п. Астравец Гарадзенскай вобласці. Тэл. у Астраўцы (8-291) 2-03-48, вул. Валадарскага,47-а,кв.9.
* дзіцячую каляску зімовую (Нямеччына) б/к ў добрым стане, танна. Зьвяртацца: вул.Томіна, 14-а, кв. 509.
* дзіцячае харчаванне. Тэл.: 5-39-56
* авечак. Чакаю па адрасу: в.Навумавічы, 16, у любы час.
* відэаплеер коштам 150 доляраў ЗША. Тэл.: 31-14-68.
* дзіцячую шубкі са штучнага футра на ўзрост 4-5 гадоў. Зьвяртацца: вул. Томіна, 14-а, кв. 101, пасьля 18.00.
* сіямскіх кацянят. Тэл.: 6-58-76.
* каробку перадач чатырохступеньчатую да легкавіка "Форд Гранада", танна. Тэл.: 33-30-93, 47-10-07.
* пішучую машынку "Кантынентталь" з нямецкім шрыфтам. Тэл.: 47-17-28.
* відэаплеер пішучы "Самсунг". Зьвяртацца: вул.Церашковай, 15, кв. 105, пасьля 17.00.
* печ-"буржуйку" для дачнага доміка з камплектам дымаадводных труб. Тэл.: 31-51-61.
* Дываны новыя 2,5 х 3,5 і 2 х 3м. Зьвяртацца: вул. Томіна, 14-а, кв. 1004(10-ты паверх).
* мікрахвалевую печ. Тэл.: 2-10-88.

МЯНЯЮ

* прыватны дом з агародам на дом ці кватэру ў Горадні ці Гарадзенскім раёне. Прапаноўваць любыя варыянты. Тэл.: 2-97-42, пасьля 19.00.
* кватэру ў Скідалі (тэлефон, прыродны газ, 20 сотак прысядзібнага надзелу, вішнёвы сад, гаспадарчыя пабудовы) на любую асобную кватэру ў Горадні. Тэл.: 33-30-93, 47-10-07.
* прыватызаваную кватэру ў цэнтры горада Чарнігава (Украіна) плошчай 17 кв.м, кухня - 6 кв.м, з тэлефонам, 2-гі паверх на роўнацэнную кватэру ў Горадні. Зьвяртацца на адрас: Украіна, 250000, г.Чарнігаў, вул.Леніна,45, кв. 35. Тэл.: 79992.
* 3- пакаёвую кватэру новай планіроўкі на 2-х і 1-пакаёвую кватэры.Тэл.: 33-55-97
* 4- пакаёвую кватэру на дзьве кватэры. Тэл.: 33-86-54.

ЗДАЮ

* пакой па вул. Пестрака, 6, кв. 25. Зьвяртацца у любы час.
* гараж у цэнтры Горадні. Тэл.: 44-17-16
* 1-пакаёвую кватэру па вул. Урублеўскага. Тэл.: 2-75-58.

ПАСЛУГІ

* рамонт кватэр. Тэл.: 6-91-37
* вырабляем і прадаём ваконныя рамы і дзьверы філінгаваныя (адзінарныя і падвоеныя). Тэл.: 45-39-98, 31-33-30
* насьцілаем падлогу, устанаўліваем дзьверы, замкі, клеім шпалеры. Тэл.: 33-21—69, 33-15-49.

ЗАПРАШАЕМ

Евангелійская Царква Горадні запрашае ўсіх жыхароў і гасьцей нашага горада наведваць набажэнствы. Хто хоча паслухаць слова Божае, памаліцца, вывучаць біблію - калі ласка, запрашаем.

Малітоўны дом знаходзіцца па адрасу: 2-гі завулак Іўліева,4 (р-н вул.Сухамбаева, Перэселка).

Набажэнствы праходзяць: серада - 18.00, субота - 18.00, нядзеля - 11.30 і 18.00 гадзін.

ПРЫВАТНЫЯ АБ'ЯВЫ
прымаюцца бясплатна па тэлефонах:
45-29-96, 45-29-59

Нядаўна гарадзенскі скульптар Уладзімір Церабун атрымаў замову ад Гарадзенскай каталіцкай дыяцэзіі на выраб двух скульптур сьвятых для Слонімскага касьцёла.

НА ЗДЫМКУ: скульптар У.ЦЕРАБУН падчас выкананьня замовы.
Фатаграфаваў В.ГАРОШКА.

СПОРТ

ПЕРАМОГА Ў САНКТ-ПЕЦЯРБУРГУ

Стабільна выступае на першынстве Расеі гарадзенскі "Нёман". Нашы хлопцы, выступаючы ў Санкт-Пецярбургу супраць мясцовага СКА-2, дамагліся перамогі з лікам 2:1. Другая сустрэча закончылася мірам - 4:4.

Пасьля амаль на тры чвэрці пройдзенай дыстанцыі турніру "Нёман" захоўвае адно з лідэрскіх месцаў у турнірнай табліцы і мае выдатныя шанцы сягнуць фіналу чэмпіяната.

Г.Х.

ПАКУЛЬ ШТО ТРЭЦІЯ

Завяршыліся гульні 1-га тура першынства Беларусі па валейболу.

Мужчыны праводзілі спаборніцтвы ў Магілёве, а жанчыны - у Горадні.

Гарадзенскі "Камунальнік", які выступаў у Магілёве з лікам 3:0, нанёс паражэньне "Алімпу" з Кобрына, але потым нашы хлопцы саступілі з аднолькавым лікам (0:3) адпаведна мясцоваму "Праменю" і чэмпіёну, віцебскаму "Спадарожніку".

Прыкладна па такому ж сцэнару праводзілі гульні ў якасьці гаспадарынь і валейбалісткі "Нёмана". Напачатку дзяўчаты абыгралі ВАР з Менска (3:0), а затым пацярпелі два паражэньні запар ад сталічнага "Амкадора" (0:3) і "Дываноўшчыка" з Берасьця (1:3).

Пакуль што і "Камунальнік", і "Нёман" займаюць трэція пазіцыі ў сваіх групах.

Г.Н.

НА БЕЛАРУСІ - АЛЕСЬ, А Ў ТУРЦЫІ - ІСКАНДЭР

Зноў пацьвердзіў сваё рэнамэ самага дужага асілка ў сьвеце беларускі волат з Горадні Аляксандр Курловіч.

Выступаючы ў складзе зборнай Беларусі на чэмпіянаце сьвету па цяжкай атлетыцы ў Стамбуле (Турцыя), Аляксандр у вагавай катэгорыі звыш 108 кг устанавіў у суме двухбор'я новы сусьветны рэкорд 457,5 кг і заваяваў для нашай дзяржавы залаты медаль.

Заняўшы другое месца, расейскі атлет А.Чаміркін саступіў нашаму земляку аж на 5 кілаграмаў.

Агульнакамандные першынство выйгралі гаспадары турніру, другое месца ў расейцаў, трэцімі сталі балгары.

Паралельна з мужчынскім чэмпіянатам па цяжкай атлетыцы правялі сваё першынство сьвету і жанчыны. Сярод слабога полу першай была дружына з Кітая.

Г.А.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ЗАБОЙСТВЫ

Крута абышоўся са сваёю жонкай, якая злоўжывала моцнымі напоямі, 53-гадовы жыхар Смаргоні. Калі ў чарговы раз мужык засьпеў яе дома на падпітку, то пабіў 47-гадовую жанчыну, як кажуць, на горкі яблык, ад чаго тая праз сем гадзін памерла. Давялося жорсткаму мужу прызнацца ва ўчыненым.

* * *

Яшчэ адзін мужчына ў росквіце сіл - 47-гадовы жыхар Горадні - трапіў за падобнае злачынства за краты. Але тое, што зьдзейсьніў ён, у абласной крымінальнай практыцы, здаецца, раней не рэгістравалася. Злачынца, як потым высьветлілася, далёкі сваяк, зайшоў на кватэру, дзе пражывалі састарэлыя муж з жонкай 1913 і 1921 гадоў нараджэньня, моцнымі ўдарамі зьбіў іх на падлогу, а потым... задушыў, літаральна затаптаўшы нагамі.

Матыў зьверскага забойства вельмі трывіяльны: маёмасьць, а дакладней, зьнішчэньне прэтэндэнтаў на спадчыну ў выглядзе вясковай хаты.

РАБАВАНЬНІ

Як і тыдзень таму, большасьць з рабаўнікоў затрыманы на месцы здарэньня.

У Ваўкавыску на начной вуліцы двое злачынцаў - адзін з Рэчыцы, а другі з Пскоўшчыны - напалі на 52-гадовую жанчыну: ударылі яе па галаве, зьнялі з непрытомнай ахвяры залатыя завушніцы і забралі кашалёк з грашыма. Але пакарыстацца "трафеямі" злачынцы не пасьпелі.

У Горадні ахвярай "гоп-дуэту" таксама стала жанчына, у якой вечарам на плошчы Дзекабрыстаў двое падлеткаў (адзін - васьмікласьнік СШ N 21) вырвалі з рук сумачку з грашыма.

СТРАЛЯНІНА

У в.Дзярэчын Зельвенскага раёна 29-гадовы кагласьнік з паляўнічай стрэльбы параніў у нагу мясцовую жыхарку. "Паляўнічы" затрыманы.

* * *

У Горадні ў абласную бальніцу з раненьнем вока, падобным на агнястрэльнае, трапіла 27-гадовая жыхарка Менска. Як потым высьветлілася, траўма была нанесена дзяўчыне ў выніку стрэлу з газавіка, калі на "вузенькай" сьцяжынцы сустрэліся дзьве вясёлыя кампаніі.

У Лідзе прычына прымяненьня зброі нагадвала вядомую прымаўку "Мой дом - мая крэпасьць". У выніку 38-гадовы, раней асуджаны злодзей атрымаў ладную порцыю шроту ў нагу, калі ноччу прабраўся ў гараж жыхара прыгарадны вёскі.

КРАДЗЯЖЫ

Аб тым, што крадзяжамі дзяржаўнай і грамадзянскай маёмасьці нярэдка займаюцца самі работнікі гэтых прадпрыемстваў, сьведчыць паведамленьне з Ваўкавыскага раёна. Там у в.Субачы затрымана чацьвёрка працаўнікоў сьвінакомплекса калгаса "Шылоўвічы", якія на рабочым месцы ўстроілі бойню - забілі металічным малатком пецярых падсьвінкаў і падзялілі паміж сабой.

* * *

Практыка паказвае, што пошукамі "здабычы" усё шырэй займаюцца і падлеткі.

У в.Жупраны на Ашмяншчыне двое братоўшкольнікаў скралі з калгаснага двара два электрарухавіка. У Горадні ўвагу супрацоўнікаў міліцыі таксама прыцягнулі двое падлеткаў, якія каціці па вуліцы Ажэшкі кола. Калі ўдакладнілі адкуль, то не маглі схаваць зьдзіўленьне - яно аказалася ад самалёта, што стаіць у гарадзкім парку.

ДАРОЖНЫЯ ЗДАРЭНЬНІ

Жудасную сьмерць знайшоў на Гарадзеншчыне прадпрымальнік з Цьвярской вобласьці.

Пад вечар у пятніцу, калі 28-гадовы расеец праязджаў па вёсцы Варона Астравецкага раёна, яго "Фольксваген-Пасат" стукнуўся ў прыдарожнае дрэва. Ад удару легкавік запаліўся і згарэў разам з вадзіцелем.

Дарэчы, на тыдні легкавікі дзелавых асоб 13 разоў станавіліся ўдзельнікамі дарожных аварый. Факт вельмі красамоўны і засьцерагальны.

НЯШЧАСЬЦІ

У в.Крапіўніца Сьвіслацкага раёна падчас неасьцярожнага абыходжаньня з паляўнічай стрэльбай атрымаў агнястрэльнае раненьне галавы і на месцы памёр 29-гадовы рабочы фабрыкі лазовай мэблі.

* * *

У Падбярэзьзе Навагрудзкага раёна 42-гадовы жыхар райцэнтра, які прыехаў у госьці да маці, адчуў сябе нядобра і, падаючы, ўдарыўся галавой. Ад атрыманай траўмы памёр.

ПА СЬЛЯДАХ "КХ"

"Крадзеж стагоддзя" - на суму 45 тысяч "зялёных" (цыгарэты і мыла з кафэ "Армянская кухня" па вул. Леніна) - раскрыты.

Як нам паведамілі ў сьледчым аддзеле Ленінскага РАЎС, вінаватыя ў злачынстве затрыманы, скрадзенае, у асноўным, канфіскавана. Для дастаўленьня цыгарэт і мыла ў райаддзел давялося браць КамАЗ, які быў загружаны з гэтай нагоды да самага верху.

Па меркаваньню сьледства, справа можа мець вельмі негатыўны вынік... Падрабязнасьці - у наступных нумарах.

У.ДАНІЛОВІЧ.

"ПАГОНЯ"
РЭДАКЦЫЙНАЯ РАДА
Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд "БАЦЬКАЎШЧЫНА".
Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.
Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.
Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.
Пры передруку спасылка абавязкова.
Рэдакцыя не нясе адказнасьці за зьмест разьмешчанай у газеце рэкламы.
Індэкс 63124. Ліцэнзія № 465.
Фотанабор, афсетны друк.
Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул.Паліграфістаў,4.
Заказ 4521.
Наклад 3998 паасобнікаў.